

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Урысые Федерацием и Президент и Указ

Урысые Федерацием икъэралыгъо наградэхэр
афэгъэшъошэгъэнхэм ехылагъ

Лъэпкъ культурэмрэ искусствэмрэ яхэхъоныгъэ илэхъышхо зэрэхишыхэрэм, илъэсыбэ хъугъэу шлуагъэ кытгъэу Иоф зеришлэрэм афэшл ордену «Хэгъэгум ыпашхъэ гъэхъагъэу шырилэхэм апае» зыфиорэм имедалэу я II-рэ степень зилэр **Къулэ Мухамэд Хъаджыбэчыр ыкьом** — Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Къэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгеим лъэпкъ къашъомкIэ и Къэралыгъо академическэ ансамблэу «Налмэсым» ихудожественнэ пащэ фэгъэшъошэгъэнэу.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир ПУТИН
Москва, Кремль
жъоныгъуакIэм и 25-рэ, 2012-рэ ильэс
N 733

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм туризмэмкIэ ыкIи курортхэмкIэ
и Комитет итхьаматэ ехылагъ

Адыгэ Республикэм и Конституцияе ия 78-рэ статья иподпунктэу «р»-м тегъэпсыхъагъэу **унашъо сэшлэ:**

1. **Къэлэшгъэ Инвер Январый ыкьор** Адыгэ Республикэм туризмэмкIэ ыкIи курортхэмкIэ и Комитет итхьаматэу гъэнэ-фэгъэнэу.

2. ЗыкIатхэхэрэм шыублагъэу мы Указым кIуачIэ илэ мэхъу.
Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
жъоныгъуакIэм и 31-рэ, 2012-рэ ильэс
N 121

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырилэу Иоф зеришлэрэм, хабзэм иллыкIо органхэм ялофшIэнкIэ шэн-хабзэу ахэлхэм хэхъоныгъэ зерафишхэрэм, хэдакIохэм яфедэхэр шыIэныгъэм шыпхырышхыгъэнхэм зэрэфлажхэрэм ыкIи поселкэу Тульскэр загъэпсыгъэр илъэси 150-рэ зэрэхъурэм афэшл Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Ушаков Дмитрий Анатолий ыкьом**, муниципальнэ образованиеу «МыекIопэ районим» инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэ.

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырилэу Иоф зеришлэрэм, чIыплэ зыгъэорышIэжыным ылапсэ игъэпытэн илахышхо зэрэхишыхэрэм, общественнэ-политикэ ИофшIэныр чанэу зэригъэцакIэрэм ыкIи поселкэу Тульскэр загъэпсыгъэр илъэси 150-рэ зэрэхъурэм афэшл Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Домашев Павел Василий ыкьом**, муниципальнэ образованиеу «Тульскэ къэлэ псэуплэр» зыфиорэм ипащэ.

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырилэу Иоф зэрашлэрэм, IэпIэсэныгъэ ин зэрэхэлхым, общественнэ ИофшIэныр чанэу зэрагъэцакIэрэм ыкIи поселкэу Тульскэр загъэпсыгъэр илъэси 150-рэ зэрэхъурэм афэшл Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ афагъэшъошагъ:

— **Костинская Валентина Иван ыпхъум**, муниципальнэ образованиеу «Тульскэ къэлэ псэуплэр» зыфиорэм мылгку зэфыщытыкIэхэмкIэ ыкIи ЧIыгу ИофхэмкIэ иотдел ипащэ;

— **Студеникин Анатолий Василий ыкьом**, муниципальнэ образованиеу «Тульскэ къэлэ псэуплэр» зыфиорэм инароднэ депутатхэм я Совет идепутат.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Мэкъуогъум и 1-м кIуачIэ илэ хъугъэ

Наркотикхэр хэбзэнчъэу гъэзеклогъэнхэм пэуцужьырэ комиссиеу республикэм
щызэхашагъэм тыгъуасэ зичэзэу зэхэсыгъо илагъ. Ащ тхьамэтагъор щызэри-
хьагъ Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТхьакIушынэ Аслъан.

Наркотикхэр хэбзэнчъэу гъэзеклогъэнхэм пэуцужьыгъэным, ащ епхыгъэ бзэджэшлагъэхэм япчъагъэ нахь макIэ шыгъэным фэшл 2012-рэ илъэсым имэзихым Иофтхьабзэу зэхашагъэхэм, ахэм зэфэхьысыжхъу афэхъугъэхэм къатегушылагъ Урысыем и ФСКН Краснодар краймкIэ и Регион гъэIорышIанIэ АР-мкIэ и Къутамэ ипащэ ипшхэрхыгъэр зыгъэцIэрэ Михаил Лой. Ащ кызырилуагъэмкIэ, илъэсэу тызыхэтым имэлылфэгъу мазэ и 1-м ехъулэу республикэм ис нэбгырэ 2239-мэ наркотикхэр агъэфедэху агъэунафыгъ. 2012-рэ илъэсым иапэрэ мэзиплIым кыкIоцI наркотикхэм алъэныкIо-кIэ бзэджэшIэгъи 122-рэ зрахъагъ. 2011-рэ илъэсым мыщ фэдэ иуахтэ а пчъагъэр 112-рэ хъуштыгъэ. КъулыкIум ыгъэунафыгъэ бзэджэшлагъэхэм ащыщэу 34-р бзэджэшIэгъэ хылыгъэхэм ыкIи хылыгъэ дэдэхэм ахалыгъэх. Ахэр зезыхагъэхэм алъэныкIоу уголовнэ Иофхэр кызылуахыгъэх. Наркоманхэм еж-ежырэу ашIырэ наркотик лъэпкъэу «дезоморфиныр» нахьыбэ зэрэхъугъэр Иофыгъо шхъаIэхэм ащыщ. Мы тхьамыкIагъом ныбжьыкIэхэр шыухъумэгъэнхэм фэшл наркополицийскэхэм профилактическэ Иофтхьабзэхэр, рейдхэр, зэдэгущылэгъухэр, «Iэнэ хура-ехэр» муниципальнэ образованиехэм ащызэхашхэ, ащ правэ-

ухъумэкIо органхэр, динлэжхэр, псэупIэхэм адэс нахьыжхэр, нэмыкIхэри къахагъэлажхэ. Джащ фэдэу «цыхъэшIэгъу телефонхэм» Иоф ашIэ.

Иофыгъоу зытегушыIэхэрэм епхыгъэу яеплыкIэхэр кыра-ИотыкIыгъэх ыкIи ежхэм язэфэхьысыжхэр къашIыгъэх АР-м и МВД ыкIи Роспотребнадзорым АР-мкIэ и ГъэIорышIанIэ япащэхэм.

Кодеин зыхэлъ Iэзэгъу уцхэм рецепт апымылгъэу аптекахэм ащэн зэрэфимыгъым фэгъэхыгъэ унашъор бэмышIэу кыдэжIыгъ ыкIи 2012-рэ илъэсым мэкъуогъум и 1-м кыщегъэжыагъэу ащ кIуачIэ илэ хъугъэ. Ащ республикэр зэрэфэхьазырым къатегушылагъ АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэныкIэ иминистрэу МэрэтыкIо Рустем. Бэрэ агъэфедэрэ Iэзэгъу уцхэу пенталгин, седал, каделак, нэмыкIхэми рецепт апымылгъэу джы цIыфхэм ащэфын зэрамылэкIыштыр ащ кылуагъ. ЫпэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ унашъом пшгъэрылъ шхъаIэу илэр зы — кодеин зыхэлъ Iэзэгъу уцхэр наркоманхэм ащэфын ыкIи агъэфедэн амал ямылэжыныр ары. Сыда плэмэ мы аужырэ илъэсхэм ахэм япчъагъэ хэпшыкIэу хэхъуагъ. Медицинэ кызгъэлэгъонхэмкIэ кодеиныр зыхэлъ уцхэр зищыкIэгъэ цIыфхэр гузэжъогъу ифэштхэп, ахэм апае

рецептхэр кыратхыкIыхэзэ ашIышты.

Наркотикхэр хэбзэнчъэу гъэзеклогъэнхэм пэуцужьырэ Иофтхьабзэу Шэуджэн ыкIи Теуцожэ районхэм ащызэшлуахыхэрэм ахэм япащэхэр къатегушылагъэх. Джащ фэдэу ныбжьыкIэхэр мы тхьамыкIагъом шыухъумэгъэнхэмкIэ АР-м культурэмкIэ и Министертствэ профилактическэ Иофтхьабзэу зэхышхэрэм, анахъэу ыналэ зытыригъэтырэ лъэныкIохэм къащыуцугъ министрэм игуадзэу ШIэуапIэкIэо Аминэнт.

— Министертствэхэм, къулыкIухэм, ведомствэхэм, обществом, нэмыкIхэм тIло зэхэлъэу мы тхьамыкIагъом тыпэуцужьын, тиныбжьыкIэхэр къэтэухъумэнхэ фае, — кылуагъ ТхьакIушынэ Аслъан зэхэсыгъом кIэух зэфэхьысыжхэр кыфишIызэ. — Ащ пае нэбгырэ пэпчэ ИофшIэн джыри нахь ыгъэлъэшыным, пшгъэрылгъэу зыфэдгъэуцужьыгъэхэр шыIэныгъэм шыпхырышхыгъэным тыналэ тедгъэтышты.

Повесткэм имытыгъэу, ау мэхъанэшхо зиIэ Иофыгъоу псэупIэхэм ясанитарнэ зытет епхыгъэм АР-м и Лышхъэ кышшыуцугъ. Ащ епхыгъэ унашъоу шыIэр зэкIэми агъэцIэн зэрэфар, ащкIэ пшгъэдэкIыж зэрахырэ кызэрэгъуогъэхэм агу кыгъэкIыжыгъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Іэкыб хэгъагоу Сирием къыщэжыгъэ Іэшэ зэпэуцуныгъэм тилъэпкъэгъухэу ащ шы-псэухэрэм тхьамыклагъоу къафыхыгъэм ехыылэгъэ къэбарыбэ тигъэзет къыхиутыгъ. Ахэм къежаплэ афэхуыгъ ащ ис тилъэп-къэгъухэу нэбгыри 115-рэ зыклэтхэжыгъэ лъэлу тхылъэу Урысыем къагъэзэжы лэрашюигъор къызылотыклэу Урысые Феде-рацием ипащэхэм, Адыгеим, Къэбэртэе-Бэлыкъар Республикэм ыкІи Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм яллышхъэхэм къа-фарагъэхыгъагъэр. Тхьамыклагъоу къэба-рым хэбзэ органхэри общественнэ органи-зацехэри, цыф къызэрыкІохэри къызэ-лгыгъэхыгъэх, къин хэфагъэхэм Іэпылэ-гъу афэхуыгъэным, ахэр къэщэжыгъэнхэм фэшІ зехъэгъэн фэе Іофыгъохэм яусэхэу аублагъ, амалэу шылэхэм атегъэпсыкІыгъэу апэрэ лъэбэкхуэхэри ашыгъэх. А зэпстэур тигъэзетхэм къыхаутыгъэхэщ, джы къыкІэ-тІотыкыжыынхэр имыщыклагъэу къытшІо-шы. ГухэкІ нахь мышІэми, джырэкІэ феде-ральнэ гупчэм мы къыныгъом епхыгъэ джэуап зэхэугуфыкІыгъэ къытыжыгъэп.

Іэшэ зэпэуцуныгъэм цыфхэр хэкІуадэх, ти-лэпкъэгъухэр къэщэжыгъэнхэм ілоф чы-плэм ікощыкІыгъэгоп. Ары общественнэ ор-ганизацие зэфэшхъафхэр кІэщакІо фэху-хи, жьоныгъуакІэм и 29-м Москва Урысыем и Обществоннэ палатэ зэлукІэшхо зыкІышы-зэхашэгъагъэр. Адыгеим ікІыгъэ купэу а зэлукІэм рагъэблэгъагъэм хэтыгъэх Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, Іэкыб къэ-ралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жьугъэм иамалхэмкІэ и Комитет итхьаматэу, зигугъу къэтшырэ къыныгъом епхыгъэ Іофыгъохэм язэшІохын фэгъэзэгъэщт Республикэ комис-сиеу зэхашагъэм итхьаматэ игуадзэу Шхъэ-лэхъо Аскэр, Адыгэ Хасэм — Черкес парла-ментым итхьаматэу Бэгъушъэ Адам, МЧА-м ипрезидент игуадзэу, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ідепутатэу КІармыт Мухьдинэ. Москва къызекІыжхэм зэлукІэр зэрэкла-гъэм, щалогъэ-щашлагъэхэм, щырахуыгъа-гъэхэм къатедгъэгъушылэ тшІоигъоу Шхъэ-лэхъо Аскэр зылудгъэклагъ, ащ къытфилота-гъэхэм тигуапэу тядэлугъ.

Урысые Федерацием и Обществоннэ палатэ адыгэхэм ягумэкІыгъохэм щатегушылагъэх

— ГумэкІыгъуабэ къызы-щалэтыгъэ, предложение гъэ-нэфагъэхэр къызыщахыгъэ-хэ зэлукІэшхуагъ УФ-м и Об-ществоннэ палатэ жьоныгъуа-кІэм и 29-м шылагъэу Адыге-им ікІыгъэ купыр зыхэлэ-жыагъэр, — къеІуатэ Аскэр. — УФ-м ФедерациемкІэ и Совет хэтхэр, Къэралыгъо Думэм ідепутатхэр, общественнэ орга-низацие зэфэшхъафхэм ялы-кІохэр, шІэныгъэлэжхэр, нэ-мыкІхэр къекІоллэгъагъэх. Те-мыр Кавказым ит субъект пстэуми ялыкІохэр шылагъэх. ЗэкІэмкІи нэбгырэ 80 Іэпэ-цыпэ хэлэжыагъ. Ахэр тегушылагъэх «Положение российских со-отечественников в Сирийской Арабской Республике» зыфи-Іорэ темэм. ЗэлукІэм изещэ-кІуагъэх ООД-у «Российский конгресс народов Кавказа» зы-филорэм и Президиум итхьама-тэу, УФ-м и Обществоннэ па-латэ хэтэу, экономикэ шІэны-гъэхэмкІэ докторэу Асланбек Паскачевыр, Обществоннэ па-латэм международнэ зэдэлэ-жэныгъэмкІэ ыкІи обществен-нэ дипломатиемкІэ межкомис-сионнэ ІофышІэ купэу шызэхэ-щагъэм ипащэу Александр Соколовыр, журналистэу ыкІи общественнэ ІофышІэу, Кав-казым общественнэ зэдэгущы-ІакІэмрэ гражданскэ обществэм иинститутхэмрэ хэхъоныгъэ шьтэгъэшІыгъэнымкІэ Общест-веннэ палатэм ІофышІэ купэу шызэхэщагъэм итхьаматэ игуа-дзэу Максим Шевченкер.

Программэу зэхэгъэуца-гъэм доклад гуадзэхэр къа-шынынхуагъэуцогъагъэх ыкІи къэгущылагъэх Къэбэртэе-Бэлыкъар Республикэм ыцІэкІэ сенаторэу, ФедерациемкІэ Со-ветым ыгъэнэфэгъэ купэу Си-

рием кІогъагъэм ипэщагъэу Къэжырэ Альберт, Адыгэ Ха-сэм — Черкес парламентым итхьаматэу Бэгъушъэ Адам, Сирием къыкІыжыгъэхэм яоб-ществоннэ органицие ипащэу Хъэгъэжые Беслан, МЧА-м ипрезидент игуадзэу, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ідепутатэу КІармыт Мухьди-нэ, аналитикэу, Сирием къы-кІыжыгъэхэу Москва шы-псэухэрэм япащэу Бадерхан Хайсам.

— ЗыцІэ къеплогъэ до-кладхэм зэлукІэм хэлэ-жыагъэхэр атегушыла-гъэхэщтын. Ба къэгущы-лагъэр, ори гушылэ къы-уатыгъагъа?

— Бэ къэгущылагъэри, бэ гъэшІэгъонэу къаІуагъэри, бэ упчІэу къагъэуцугъэри. А зэ-пстэур къыкІэІотыкІыжы-гъуай. Сэри зэлукІэм тІогъого-гъо сыкъышыгушылэнэу ху-гъэ. Федеральнэ гупчэм шы-шІэгъэн фаеу тІытэхэрэм яхыылэгъэ предложениехэр къыщысхыгъэх. Ахэм ащыщ визэ хэмылгъэу тилъэпкъэгъу-хэу Сирием шыпсэухэрэр Уры-сыем къыханхэ алъэкІынэу гъэпсыгъэныр, урысыем играж-данствэу къыдэхыгъэм пІа-лъэу пылбыр гъэкІэкІыгъэныр ыкІи ар нахь зэшІохыгъошІоу гъэпсыгъэныр. Сирием шы-псэурэ тилъэпкъэгъухэм ащыщ-хэм советскэ, урысые паспорт-хэр ялагъэх, ау ипІальэм еху-лэу ахэр зэблахуыжынхэ алъэ-кІыгъэп. А Іофыри гъэтэрэзы-жыгъээн зэрэфар хэзгъэунэ-фыкІыгъ. Зэо къыным хэфа-гъэхэм гуманитарнэ Іэпылэгъу ящыкІагъ. Ахэр псынклэу къы-щыжыгъээнхэм ишыкІэхэр къэгъотыгъэнхэ фае. Мыхэм

анэмыкІ лъэныкъохэми сакъы-щыуцугъ.

— ТІогъогогъо укъэгъу-щылэн фаеу хуыгъэу къепІуагъ. Сыда ар къы-зыхэкІыгъэр?

— ЗэлукІэм изэхэщакІохэр къыкІэупчІагъэх «федераль-нэ гупчэм ыпашхъэ упчІа-бэ къишъогъэуцо, сыда адэ шъуилъэпкъэгъухэр Сирием къыщыжыгъээнхэм фэшІ чы-плэ хабзэм ышІэрэр» аІуи. Ащ иджэуапэу тиреспубликэ шы-зетхэрэ Іофыгъохэм зэлукІэм хэлэжыагъэхэр ащызгъэгъо-загъэх. КъэсІуагъ тилъэпкъэ-гъухэу къэкІоужыгъэхэр чы-плэм егъэсэжыгъээнхэм фэлэ-жыэр Гупчэ Адыгеим зэрэщы-зэхэщагъэр, илъэсыбэ хуыгъэу Іоф зеришІэрэр. Тилъэпкъэ-гъухэр республикэм къақІохэу къэбар къызэрэтІыІэсыгъэм лыпытэу аэропортым тызэра-щыпэгъокІырэр, Мыекъуапэ къызэрэтпхэрэр, зэрысытхэр зэрэфэдгъэхъазырыхэрэр, документхэм якыдэхынкІэ ыпкІэ хэмылгъэу Іэпылэгъу ты-зэрафэхурэр, нэмыкІхэр. Бэ шысэу къэсхыгъэр.

— ЗыцІэ къепІуагъэхэм анэмыкІэу Адыгеим ыцІэкІэ зэлукІэм нэмыкІ горэхэри къышыгушы-лагъэхэ?

— ЗэлукІэм хэлэжыагъ, къы-щыгушылагъ Адыгеим ыцІэ-кІэ УФ-м и Къэралыгъо Думэ ідепутатэу Нэтхъо Разыети, Адыгэ Республикэм и Обще-ственнэ палатэ хэтэу, тарихь шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу Нэшъульэщэ Наими.

— Сыд адэ зэлукІэшхом клэухэу фэхуыгъэр?

— Сыхъатищрэ ныкъорэ

кІогъэ зэлукІэм, къызэрэсІуа-гъэу, бэ къышыгушылагъэр. Ахэм къаІуагъэхэр, предложе-ниеу къахыгъэхэр, шІэгъэн фаеу алытэхэрэр зэкІэ аугъои-гъэх, зэфахысыжыытхы. Пстэуми зыдырагъаштэу къа-Іуагъэр УФ-м и Правительство зы-Іофым ехыылэгъэ комис-сие шызэхэщэгъэн зэрэфар ары. Джащ фэдэ лъэлу тхылъ УФ-м и Президент, УФ-м и Правительствоэ и Тхьаматэ, ФедерациемкІэ Советым ыкІи Къэралыгъо Думэм я Тхьама-тэхэм афагъэхыгъ. Комисси-ем тэ тызэрэщыгуыгъэр визэ хэмылгъэу Сирием ис тилъэп-къэгъухэр Урысыем къыхан-хэ фитхэу гъэпсыгъэным іло-фыгъохэр зэриханхэр, зэшІуи-хынхэр ары.

— Тилъэпкъэгъухэр къэщэжыгъээнхэмкІэ зэкІэми яепІыкІэхэр, яекІолІакІэхэр зэтефа-гъэхэу къыпщыхуыгъа?

— Лъэаплэу зытеуцагъэм, политикэм хэшІыкІэу фыриІэм елытыгъэу, хэти еплыкІэ гъэнэфагъэ зыдыІыгъын ыльэ-кІыщт. Тилъэпкъэгъухэр къэ-щэжыгъээнхэм зи пэуцужыы-гъэп, ау екІолІэкІэ зэфэ-шхъафхэр зыдалыгъэхэу къыс-щыхуыгъ. Гушылэм пае, илъэс заулэкІэ узэкІлэбэжымэ, УФ-м Іэкыб хэгъэгу ІофхэмкІэ ими-нистрэ игодзагъэу джы Фе-дерациемкІэ Советым хэтэу, федеративнэ гъэпсыкІэмкІэ, региональнэ политикэмкІэ, чыплэ зыгъэлорышІэжыыным-кІэ ыкІи Темирым ілофыгъо-хэмкІэ ащ Комитетэу шызэхэ-щагъэм итхьаматэ игуадзэу Валерий Кадоховым, Алек-сандр Соколовым, Максим Шевченкэм къызэрэхалукІы-гъэмкІэ, джы политикэу зэри-хэрэм къыхэкІэу, Урысыер Іэбэни тилъэпкъэгъухэр купы-шхоу Сирием къырищыжыын-хэ ыльэкІыщтэп, ащ фэдэ ама-

ли ілэп. Зэпэуцугъэхэм Іашэр ягъэгъэтІылыгъэным, бгъуи-тІу зэдэгущыІэгъухэр шыгъэн-хэм ехыылэгъэ политикэу Уры-сыем зэрихэрэр гъунэм нэ-гъэсыгъэн фае. Ащ ыуж заор къэуцуным, тилъэпкъэгъухэм якыищыжыын имыщыкІагъэ хуыным игугъаплэхэр шылэхэу алытэ. Ащ ехыылэгъэ поли-тикэу зэкІлэлыкІокІэ гъэнэ-фагъэ зилэр Урысыем ипащэ-хэм зэпыу имылэу зэрахъэ.

— КъызэрэтшІошырэм-кІэ, политикэшхом ар къыдэхуэмэ дэгъу. Ау телевидением къызэ-ригъэлъагъорэмкІэ, Іофыр ащ нэсыфэкІэ тилъэпкъэгъухэр алэ-кІэкІуадэхэмэ, отхъау-сыхэхэкІэ къыкІыжыын щылэп.

— Москва тыкІоным къы-пэкІэ Сирием къыкІыжыгъэ унагъохэу Адыгеим шыпсэ-ухэрэм ыкІи студентхэу мыщ шеджэхэрэм ялыкІохэр къез-гъэблагъэхі садэгущыІэгъагъ къэбарэу алэкІэльхэр зэгъашІэ сшІоигъоу. Ахэм къызэрала-гъэмкІэ, тилъэпкъэгъухэу нэ-бгырэ 20 Іэпэ-цыпэ Іэшэ зэпэ-уцуныгъэм хэкІодагъ. ЗэлукІэ-шхоу зигугъу тшІырэм хэлэ-жыагъэхэм пчыагъэр нэбгырэ 70-м ехуыгъэу къышызыІуа-гъэхэр къахэкІыгъэх. Іэшэ зэ-пэуцуныгъэр зыщыкІорэ хэ-гъэгум хэкІодэгъэ пчыагъэр тэрзэу шыбгъэунэфын зэрэ-мылгъэкІыщтыр хэти ешІэ. Іо зыхэмылбыр хэкІуадэхэрэм япчыагъэ хэхъон зэрилгъэкІы-щтыр ары.

— Аскэр, тэшІэ мы къы-ныгъом джыри бэу къе-пІолэн зэрэплэкыш-щтыр. Ары пакІош, къеплогъэ пстэури гъэзет нэкІубгъом тфимыгъэ-уцощункІи мэхъу. Кы-зэрэтшІошырэмкІэ, зи-гугъу тшІырэ къыныгъор псынклэу ухыгъэ хуын Іо-фэу щытэпышъ, ыужкІи тигъэзет пчыагъэрэ къы-фигъэзэжыыщт. Тхьауе-гъэпсэу узыхэлэжыгъэ зэлукІэшхом уигъэшІыгъэ еплыкІэхэр къызэрэт-фэпІотагъэхэмкІэ.

— Ори тхьауегъэпсэу.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

Мы Іофыгъом фэгъэхы-гъэ тхыгъэр яцэнэрэ нэкІу-бгъом ит.

Урысые Федерацием и Общественнэ палатэ адыгэхэм ягумэкIыгьохэм щатегушыIагьэх

КЪЭЖЬЭРЭ Альберт: Сирием кызыхьурэ тхьамы-кIагьохэм япхыгьэу унэгьо 200-мэ псынклэу Урысыем кьагьээжьы ашIоигьоу кьа-йуагь

ФедерациемкIэ Советым илIыкIо куп хэтэу мы ильэс-ым игьэтхэпэ Сирием зэрэкогьагьэм, мы хэгьэгум

адыгэу шыпсэхэрэм яIофхэм языхтэу ыкIи ащ епхыгьэу Iофтхьабзэу зэрэхьэхэрэм кьатегушыIагь. ЗэIуIэгьум хэлэжьэхэрэм ащ кьызэрафIотагьэмкIэ, ильэсым кьехьугь Сирием Iофхэр кьызы-щыхьыIагьэхэр. «Правительствэм иуна-шьохэм зэрамыгьэразэхэрэм ишыхьатэу хэгьэгум бырсырхэр шызэпыухэрэп, лажьэ зимыIэ мамыр цыфхэм аль агьа-чьэ», — кьыIуагь сенаторым.

Сирием ичIыпIэ зэфэшхьафхэм Урысыем ихэгьэгогьухэм яIофхэм языхтэу зэрэщызэфэмьдэр ащ хигьэунэфыкIыгь. «Анахьэу зIоф дэир тыхэгьэгогьухэу кьалэу Хомс кьыпэлэгьэ чIыпIэхэм ащыпсэхэрэр ары», — кьыIуагь А. Кьэжьарым.

Ащ зэрилыгьтэрэмкIэ, Урысыем ираж-данхэу Сирием шыпсэхэрэм (ахэм яунагьохэм арысхэри кьыдыхэлъыта-гьэу) япчьагьэ нэгьырэ мини 100-м нэ-сы. «Ахэм ащышэу Урысые Федераци-ем иражданхэр нэгьырэ мин 30 мэхьух, ахэм ахэтхэп якIэлэцIыкIухэр, джащ фэдэу мыхэм яунагьохэм арысхэу Урысые Фе-дерацием иражданствэ кьызэратыным шыгугьын зыIэкIыштытэр. Мыщ дэжьым кьэлэгьэн фае Сирием шыпсэхэрэм шьхьэгьусэ афэхьугьэ урыс бзыльфыгьэ-хэм анахьэу гушыIэр зрафэгьэхьыгьтэр. Ащ фэдэу Урысыем иражданхэу Сири-ем шьдэкIуагьэхэм япчьагьэ (якIэлэ-цIыкIухэр ягьусэу) нэгьырэ мини 100-м нахь макIэп», — кьыIуагь Кьэжьэрэ Аль-берт мы зэIуIэгьум кьышыгушыIэзэ.

Урысыем ихэгьэгогьухэу Сирием шы-псэхэрэм япчьагьы сенаторыр кьытегу-шыIагь. «Темыр Кавказым шыпсэушты-гьэ лэпкьхэм Кавказ заом ыпкь кьыкIы-кIэ Сирием кощыкьыгьэхэм кьатекIыжьы-гьэ нэгьырэ мини 100-м ехьу мыщ шэ-псэу, зигугьу тшырэр адыгэ лэпкьхэр, джащ фэдэу Кавказым инэмькI лэпкьхэр ары», — кьыIуагь А. Кьэжьарым.

Ащ зэрэхигьэунэфыкIыгьэмкIэ, кьу-шхьэчIэс лэпкьхэм кьахэкIыгьэхэм Си-рием черкескIэ шьаджэ, сыда Iомэ чер-кесхэм япчьагьэ процент 90-м нэсы.

«Джащ фэдэу Сирием чэчэн, осетин, кьэбэртэе, бэлъкар, дагьыстан лэпкь-хэм кьахэкIыгьэхэр шэпсэху, — хигьэ-унэфыкIыгь Кьэжьэрэ Альберт. — Да-гьыстан диаспорэм шышхэр анахьэу кьа-лэу Хомсрэ ащ кьыпэлэу чIыпIэхэмрэ ащэпсэху, хэгьэгумкIэ джыдэдэм мыхэр ары Iофхэр нахь зышхьдэхэр».

Кьэжьэрэ Альберт ипсалэз икIэух кьызэрэщиIуагьэмкIэ, Сирием тхьамыкIа-гьоу кьышыхьухэрэм апкь кьыкIэу унэгьо 200 фэдизмэ псынклэу Урысыем кьэ-кощыжьхэ ашIоигьоу кьаIуагь. «Ахэм азявкэхэм ахэплэх ыкIи Урысые Фе-дерацием ирегион хабзэхэм ахэм Iэ-пыIэгьу арагьэгьоты», — хигьэунэфы-кIыгь ащ.

Максим ШЕВЧЕНКЭМ адыгэхэр ятарыхь чыгужэ кьэгьэкощы-жыгьэнхэм тегьэпсыхьэгьэ комитет зэхэщэгьэнэу игьоу кьафильэгьугь

«Апэрэ каналыр» зезышэу, ОП-м дунэе зэдэлэжьэныгьэмкIэ ыкIи об-

щественнэ дипломатиемкIэ иIофышIэ куп зыхэхьэрэ комиссием итхьаматэу Максим Шевченкэм Сирием иIофхэр ащ фэдизэу гукIодыгьэу шытэу ыIы-тэрэп.

«Адыгэхэр зэхуэгьогьэу зышыпсэхэрэ нэмькI араб хэгьэгухэм ягьэпшагьэмэ, Сирием шыпсэхэрэм егьэзыгьэ шыIагьэ яIэп. Сэ кьасIомэ сшIоигьор Сирием шы-псэхэрэ адыгэхэм язакьоу шынагьо гори кьызэрэашхьащымыхьагьэр ары», — кьыIуагь Максим Шевченкэм.

Ащ зэрилыгьтэрэмкIэ, Сирием шыпсэ-урэ адыгэхэм сыдигьуи ячIыгужэ кьагьэ-зэжьы ашIоигьуагь, мы аужырэ лэхьа-ным кьэхьугьэ хьугьэ-шIагьэхэм ахэм ягьухэлэ нахь кьыгьэлэшыгь. Сирием шыпсэхэрэ адыгэхэр ятарыхь чыгужэ кьэщэжьыгьэнхэмкIэ Iофыгьом изэшIо-хын пае Максим Шевченкэм комитет гьэ-нэфагьэ зэхэщэгьэныр игьо ыIыгьугь.

«Хэбзэ структурэхэм: правительствэм, Парламентым, Общественнэ палатэм, джащ фэдэу нэмькI адыгэ общественнэ организациехэм ягьусэу мы комитетым Iоф ышIэн фае», — хигьэунэфыкIыгь Максим Шевченкэм.

Урысые Федерацием и Общественнэ палатэ хэтэу, ОП-м дунэе зэдэлэжьэны-гьэмкIэ ыкIи общественнэ дипломатием-кIэ иIофышIэ куп зыхэхьэрэ комиссием ипашэу Александр Соколовым ащ кьы-дыригьэштагь. Соколовым зэрэхигьэунэ-фыкIыгьэмкIэ, Сирием шыпсэхэрэ адыгэ-хэм яIофхэм языхтэу Гурьт Азием шы-псэуштыгьэ тырку-месхетинцэхэу зышхьэ езыхьыжьэныр фаеу хьугьагьэхэм яIофхэм языхтэу зэбгьапшхэ хьуштытэп.

«ХэгьэунэфыкIыгьэн фае законом ишапхьэхэу тыхэгьэгогьухэм афэгьэхьы-гьэхэр мы IофыгьомкIэ кьызфэгьэфедэ-гьэнхэ зэрэфаер. Лэпкьэу кьызыхэкIы-гьэхэм емылгытыгьэу, законом кьыхи-убытэрэ пстэури Урысыем рагьэблэгьэ-жыштыт. Мыщ фэдэу цыфхэм япчьагьэ зэ-рэмымакIэр хэгьэунэфыкIыгьэн фае», — кьыIуагь Александр Соколовым.

Ащ зэрилыгьтэрэмкIэ, тыхэгьэу демо-графиюмкIэ иIофхэр зэрэхьылэхэм япхыгьэу тыхэгьэгогьухэр кьышхьы-хэм Урысыем ифедэ хэлэ. «АщкIэ Гер-манием иопыт кьызфэдгьэфедэн фае, Гер-манием иражданхэр зэкIэ кьеугоишхьы-ыкIи ащкIэ амал пстэури зэрехьэ. Тыхэгьэгогьухэр кьызэрэкощыжьышты-хэ шIыкIэр, ащ пае Iофтхьабзэу зэрэ-хьащтхэр кьыхэхьыгьэн фае. Ау зыIы-гьокIэ мы Iофыгьор зэшIопхышгьунэу шытэп», — кьыIуагь Александр Соко-ловым.

БЭГЬУШЬЭ Адам: Хомс кьыпэлэу адыгэ кьоджэ 11-р зэхакьутагь Iоми хьушты.

Региион общественнэ организациеу «Адыгэ Хасэм» итхьаматэу Бэгьушэ Адам ыпкIэ кьэгушыIа-гьэхэм Си-рием шыпсэ-урэ адыгэхэр шынагьопIэ

чIыпIэ имытхэу кьызэраIуагьэм зэрэ-дыримыгьаштытэр хигьэунэфыкIыгь.

Бэгьушэ Адам кьызэриIуагьэмкIэ, Сирием шыпсэхэрэ адыгэхэм хэгьэгум ха-бзэр шызыIыгьхэм адырагьаштыт. «Ахэм яеплыкIэхэр Урысыем иеплыкIэхэм атефэ, ахэр зыфаехэр мамыр амалхэм-

кIэ зэпуцужьыныгьтэр зэшIохыгьэныр ары», — кьыIуагь Бэгьушэ Адам.

Ащ зэрэхигьэунэфыкIыгьэмкIэ, ала-витхэр Сирием шыпсэхэрэм япроценти 10-м ехьу. «Сирием излитэ зэрэщытэу, президентэу Асади ахэм кьахиубытэу, алавитхэм ащышхь. Ахэм хэгьэгум ха-бзэр зэкIэ шаIыгьыгь. Адрэ процент 80-м фэдизыр ахэм апэуцужьы. Сири-ем иопозицие илIыкIохэр адыгэхэм кьаIуIэгьагьэх ыкIи ахэм кьагоуцон-хэр игьоу кьафальэгьугьагь. Ахэм ялэ-Iу зышхьагьэыкIэ, Сирием нахьыбэрэ адыгэхэр шымыпсэужьыныхэу, ахэм яунэ-хэр атырахыныхэу кьафагьэпытэгьагь. Сы-дэуштытэу адыгэ шынагьуапIэ имытхэу Iоми Iлэпкьыштыт?» — хигьэунэфыкIыгь Бэгьушэ Адам.

Ащ кьызэриIуагьэмкIэ, Хомс иIэгьо-блэгьухэм адыгэ кьоджэ 11 арытыгь. «Ахэр зэкIэ зэрапхьуагьэх, зи ямыIэу цыфхэр кьэнагьэх», — кьыIуагь ащ.

Адыгеим и Кьэралыгьо Совет — Хасэм и депутатэу КIЭРМЫТ Мухьдин:

— ЗэIуIэгь-гьур зезы-шагьэхэм мы Iофтхьабзэм осэ икьу фа-шыгьтэп. Ар тэзыгьаIорэр аухыфэ нэс ахэр зэрэчIэ-мысыгьэхэр ары. Мыщ шы-Iэнхэ фэягьэ Урысые Феде-рацием и МИД, хэбзэхуымэкIо структу-рэхэм, миграцие кьулькьум яIыкIохэр ыкIи нэмькI лэныкьохэм яIыкIохэу мы Iофыгьом фэгьэзагьэхэр.

Сирием шыпсэхэрэ адыгэхэм тарыхь Чыгужым кьагьээжьынымыкIэ Iэ-пыIэгьу кьызышхьыкIэлэIухэрэ тхыIэ 2011-рэ ильэсым тыгьэгьазэм и 25-м кьытфагьэхьыгьагь. Мэфиш зытешIэм Адыгэ Республикэм и Парламент Уры-сые Федерацием и Президент, Кьэралыгьо Думэм, ФедерациемкIэ Советым ащкIэ зафигьэзагь. Ащ ыуж ильэсныкьо те-шIагь, ау зи мы лэныкьомкIэ ашIагьэ шыIэп. Урысыем ФедерациемкIэ и Со-вет ипашэу Валентина Матвиенкэр ары ныIэп мышкIэ тызыгьэрэзагьтэр. Ащ Сирием IыкIо куп ыгьэкIогагь. Сэри, мыщ чIэс нэгьыраби а IыкIо купым ты-хэтыгьэх, тынэкIэ ащ шыхьухэрэр тлэ-гьугьэх. Соколовымрэ Шевченкэмрэ мыщ зи кьышымыхьоу альыгьтэ, ау кьэбарэу кьысIэкIэхьагьэмкIэ, нэгьырэ 56 — 60 фэдиз ащ хэкIодагь. Тыкьызэхьахьым пае сьд фэдиза джыри хэкIодэн фаер?

Цыфхэр жьугьэу кьэщэжьыгьэнхэр арэп тэ зигугьу тшырэр, непэкIэ унэ-гьуишгьэу заул кьэзыгьээжьы зышIои-гьор.

Мы Iофыгьом епхыгьэу федеральнэ гупчэм правительственнэ комиссиеу те-мыр-кавказ республикэхэм япашэхэр зэкIэ зыхэлэжьыштытэр зэхышэу тшIоигьу. Сыда Iомэ Темыр Кавказым шыпсэхэрэ лэпкь пстэуи яхэгьэгогьухэр Сирием исхэшэ ары. Ары, адыгэхэм япчьагьэ нахьыб, ау тэ лэпкь пстэуи ащышхэм талукIагь. Тэгьугьэ бэ тырамыгьашIэу зигугьу кьэтшыгьэ комисионер зэхашэ-нэу, тильэпкьэгьухэри я Чыгужэ кьы-фэжьыныхэу.

Хьэгьэжьые Беслэан: Сирием кьыкIыжьыштыт тильэп-кьэгьухэу КьБР-м кьэкощы-жыштытхэм япчьагьэ мы ох-тэ блягьэм хэхьоштыт, ащ Iо-фыгьо гьэнэфагьэхэри кьызди-хьыштытх

Кьэбэртэе-Бэлъкар общественнэ организациеу «Пэрытым» илIыкIоу Хьэгьэжьые Беслэан зэрэхигьэунэ-фыкIыгьэмкIэ, Федеральнэ законэу «IэкIыб кьэралыгьохэм ащыIэ ти-

хэгьэгогьухэм афэгьэхьыгьэу Урысые Федерацием икьэралыгьо политикэ ехьыIагь» зыфилорэм диштэу урыс-хэм анэмькIэу, тыхэгьэу шыпсэхэрэ фэшхьаф чIыпIэрыс лэпкьхэм ащышхэри тыхэгьэгогьухэм ахэплэ-тэнхэ Iлэпкьыштыт.

«Мы законом ипункт заулэмэ Урысы-ем шыпсэхэрэ нэмькI лэпкьхэм яфиты-ныгьэхэр аукохэу Iлэпкь хьуштыт», — хи-гьэунэфыкIыгь Хьэгьэжьые Беслэан. Ащ кьызэриIуагьэмкIэ, Кавказым ильэпкь зэфэшхьаф кьахэкIыгьэхэу Сирием шыпсэхэрэ кьэзыгьээжьыгьэхэм япчьагьэ нэгьыри 120-м ехьу.

«Ахэм азыныкьо нахьыбэр республи-кэм исанаториехэм ащэпсэу, унэе гупыкI IэпыIэгьоу кьальтэсырэмкIэ ахэр шыIэх. КьызэритыдзэрэмкIэ, мы охьтэ блягьэм тильэпкьэгьухэу Сирием кьыкIыжьышты-хэм япчьагьэ хэхьоштыт, Iофыгьо заулэхэр ащ кьызыдихьыштытх». Кьэбэртэе-Бэлъ-кьарыри, Кавказым иреспубликабэхэм афэдэу, дотациекIэ шыIэ, федеральнэ ха-бзэр кьыддемыIэу тильэпкьэгьухэу кьэ-зыгьээжьыгьэхэм шыIэкIэ-псэуIэ тэрэз ядгьэгьотын тлэпкьыштытэп», — кьы-Iуагь ащ.

Мы Iофыгьор зэшIохыгьэным пае ащ игьоу афильэгьугь рабочэ куп зэхэщэ-гьэнэу, МИД-м, МЧС-м, УФСМ-м, Минобразованием, Урысыем инэмькI ве-домствэхэм яIофышIэхэр ащ хэгьэхьэ-гьэнхэу.

Джащ фэдэу экспертым анаIэ зэраты-раригьэдзагьэмкIэ, республикэм иобще-ственнэ организациехэу Iлэпкь гьэнэфа-гьэкIэ тыхэгьэу шыпсэхэрэм иIызын кьа-зытырэ тхыIытэр, «вид на жительстваIэ» заджэхэрэр, Урысые Федерацием ипас-порт кьаратыным пае ищыкIэгьэ доку-ментхэм ягьэхьазырын пылхэр Iофыгьо-хэм яуталIэх.

Законэу «IэкIыб кьэралыгьохэм яграж-данхэм правэм ыльэныкьокIэ яIофхэм языхтэ ехьыIагь» зыфилорэм диштэу ти-лэпкьэгьухэм яIофхэм нэмькI IэкIыб кьэралыгьохэм ягражданхэм яIофхэм зэ-рахэплэрэ шIыкIэм фэдэу, фэгьэкIотэ-ныгьтэ гори афамышIэу ахэплэх», — кьыIуагь Хьэгьэжьые Беслэан.

Ащ Урысые Федерацием и Общест-веннэ палатэ игьоу фильэгьугь законхэу шыIэхэм зэхьокIыныгьэхэр афэшIыгьэн-хэм тегьэпсыхьэгьэ законодательнэ ини-циативэ кьахильхьанэу. «НэмькI хэгьэгу-хэм ягражданствэ зилэ адыгэхэу зычIы-гужэ кьэзыгьээжьы зышIоигьохэм тыхэ-гьэгогьухэм ястатус ягьэгьотыгьэн фае, ащ пае федеральнэ законодательствэм зэхьокIыныгьэхэр фэшIыгьэнхэ фае», — хигьэунэфыкIыгь общественнэ органи-зациеу «Пэрытым» илIыкIо.

Хьэгьэжьые Беслэан еIанэ кьызэри-IуагьэмкIэ, джыдэдэм визэр бгьэфедэн зэрэплэпкьыштытэр мэзиш ныIэп. «Тыхэ-гьэгогьу а Iлэпкь кьыкIоIэ охьтэ гьэ-нэфагьэкIэ Урысые Федерацием шыпсэ-уным ифитыныгьэ кьызэрэратыгьтэр кьэ-зыушыхьатырэ унашгьор кьаIихьнэу игьо имыфэзэ хэгьэгур кьыбгьынэн фаеу мэхьу», — хигьэунэфыкIыгь ащ.

СНГ-м, IэкIыб кьэралхэм ащыпсэхэрэ тыхэгьэгогьухэм яIофхэмкIэ, дунэе гу-манитар зэдэлэжьэныгьэмкIэ Федераль-нэ агентствэм ипашэу Константин Коса-чевым парламентым ипашэу палатэ шы-кIогьэ едэлунхэм тапэкIэ кьащиIогагь тыхэгьэгогьухэм ямызакьоу, IэкIыб кьэ-ралхэм ащыIэ лэпкьэ диаспорэхэми адеIаным агентствэр зэрэфэхьазырыт. Анахьэу ащ игушыIэ зыфэгьэхьыгьтэр Урысые Федерацием иражданхэу Сири-ем шыпсэхэрэмрэ Сирием ис адыгэхэм-рэ ары.

Сайтэу «Кавказский узел» ыкIи нэмькI агентствэхэр зыфилорэр кьызфэдгьэфедэзэ тхыгьтэр дгьэхьазырыгьтэ.

ЯеплъыкӀэхэмкӀэ зэдэгощагъэх

Гъогухэм хьугъэ-шлагъэу атехьухъэрэр, ахэм цыфыбэ зрахэкӀуадэрэр Адыгеим имызакъоу, зэрэкъаралыгъо Иофыгъо шъхьалъу илӀхэм ащыц хьугъэ. ГъогурыкӀоным ишапхъэхэр зымыгъэцӀэхэрэм пшъэдэкӀыжъэу ахьыцтым хагъэхьуагъэу, ащ фэгъэхьыгъэ законыр нахь агъэпхъэшагъэми, тхьамыклагъоу гъогухэм атехьухъэрэм кышчыкӀэрэп. ГухэкӀыми, нахьыбэу шапхъэхэр зыукъохэрэри, авариехэм ахкӀуадэхэрэри ныбжыкӀэхэр ары.

Адыгеир зыпштӀкӀэ, тигъогухэм атехьухъэрэм ипчъагъэ лъэшэу хъхьуагъэу пӀон плъэкӀыштӀгӀ, ау ахэм ахкӀуадэрэр, шъобж ахъзыхьэрэр цыф пчъагъэкӀэ кызыплъыгъэкӀэ, зэрэмымакӀэр къэнафэ. ЕтӀани аужырэ уахьтэхэм зигугъу бэрэ ашӀэу, зымакъэ «чыжъэу Іугъэ» хьугъэ-шлагъэбэ республикэм игъогухэм атехьухъагъ, ныбжыкӀэхэр ахэм ахкӀодагъэх. Ахэр ары телхьанпӀэ фэхьугъэри мэфӀеку мафӀэм, жьоныгъуакӀэм и 31-м, республикэ гъэзетитӀоу «Адыгэ макъэмр» «Советскэ Адыгеимр» зычӀэгъэ унэм «Іэнэ хьурае» щызэхашӀэным. Ащ гъэсэныгъэмрэ шӀэныгъэмрӀэ министрӀэр, физическэ культурэмрэ спортымрӀэ, ныбжыкӀэ ИофхэмкӀэ комитетгъэм, общественнэ организацие зэфӀэшхьафхэм япашӀхэр, журналистхэр хэлэжъагъэх.

АР-м лъэкӀэ ИофхэмкӀэ, ІэкӀыб къэралхэм ащыпсӀурэ тилъэкӀэ къэгъухэм адыр Іэ зӀпхыныгъэхэмкӀэ быкӀи къэбар жьугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет ипашӀэу Шъхьэлэхъо Аскер Иофхьабзэр зеришагъ. Республикэм игъогухэм атехьухъэрэ тхьамыклагъор дэгъэзыжыгъэным пае шӀэгъэн фаехъу, хӀкыплъу альӀгъухэрэм зэдатегушы-Іэнхъу кызырээрэуогъоигъэхэр пӀублӀэм ащ кыӀуагъ.

АР-ми МВД ГИБДД-мкӀэ и ГъэІорышӀанпӀэ ыльэныкӀыкӀэ «Іэнэ хьурае» хэлэжъагъ ащ ипашӀэ игуадзэу Мамыекъо Казбек. Непэ Иофхэм язытет ащ пчъагъэхэмкӀэ идоклад кышчыгъэлыгъуагъ, анахьыбэу авариехэр кызыхъэкӀыхэрэр кышхыгъэщыгъэх, ахэм Иоф зэрадашӀэрэр кыӀотагъ. 2009

— 2011-рэ илӀэсхэр пштӀгъэхэм, хьугъэ-шлагъэу республикэм игъогухэм атехьухъагъэм, ахэм ахкӀодагъэм, шъобж хъзыхыгъэхэм япчъагъэ кышчыклагъ. АрӀу щытми, гумэкӀыгъо щымылӀжъэу пӀоным джыри пчыжъ. Ар Мамыекъо Казбеки кыкӀыгъэтхыгъ. НысӀцӀэ автомобиль зэхэтхэм джыри мымакӀэу гумэкӀыгъо кызырэхьыгъэр, ныбжыкӀэу ахэм ахэтхэм шапхъэхэр зэракъохэрэр апӀу ащ зигугъу кышхыгъэ Иофыгъохэм ащыц. АР-м хэгъэгу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ иминистрӀэ иунашъокӀэ нысӀцӀэ автомобиль зэхэтхэм нахь гъӀгъэ-шыгъэу альӀплъэх. АрӀу щытми, ныбжыкӀэхэм шапхъэхэр зэрагъэцӀагъэрэр макӀэ. Мы Иофым ны-тыхэр, анахьэу кӀалӀэм ыльӀэныкӀыкӀэ, кышхыгъэныхъэ фаеу ыльытагъ.

Ешъуагъэу рулым кӀэрысхэм яІофыгъохэм и гъэкӀотыгъэу ар къатегушылагъ. Законом фытыныгъэу къаритыхэрэм адиштӀу ахэм пшъэдэкӀыжъ арагъэхьымы, зыфыримы-кыухэрэр кызырэхъэкӀыгъэр ащ шъхьэ-ихыгъэу кыӀуагъ. ДжырӀблагъэ ДПС-м иинспекторхэм рейд зашӀым, зы чӀэщ закон кыкӀоцӀ нӀбгыри 10 ешъуагъэу къаубытыгъ. Ахэм альӀэ-кыуацӀэхэм «Іэнэ хьурае» хӀлажъэхэрэр щигъэгъозагъэх.

— Ащ фӀдэ е нӀмыкӀ хъукъоныгъэ инӀу ашӀыгъэхэм апкӀ кыкӀыкӀэ рулым кӀэрысынӀу фытыныгъэр зылахыгъэхэр ащ пае къамыгъанӀу яавтомашинӀхэм къарӀтӀысхъэхъэшъ, къачыхъэ тетых, шапхъэхэри кырадзэхэрӀ, — кыӀуагъ Мамыекъо Казбек. — Ащ фӀдӀу къаубытыгъэм законом тетӀу чӀэщ-мӀфӀ 15 зытыралхъэкӀэ кычӀӀэсы, кычӀӀэкӀыжышъ, иавтомобиль етӀысхъажы. Мыщ дӀэжыым ар етӀани ешъуагъ.

ары пакӀошъ, нӀбгырӀ 18 рагъӀтӀысхъэу бэрэ кызырэхъэкӀыгъэр, водительхэм скоростымкӀэ шапхъэм кызырӀрагъэхьурэр кыӀуагъ. Мыхэм анӀмыкӀэу кышхыгъэщыгъэри макӀэп, пшъэдэкӀыжъэу арагъэхьыхэрэми игъэкӀотыгъэу къатегушылагъ. Докладым икӀэ-ухым гъогухэм атехьухъэрэ тхьамы-клагъохэм, шапхъэхэр зэрамыгъэцӀа-кӀэхэрэм инспекторхэр язакъоу апӀ-шӀуекӀонхэ зэрамылӀэкӀыштӀыр, цыфхэм язекӀуакӀэ зӀблахъун фаеу зӀ-рилъыгъэрэр кышчыгъэщыгъ.

НӀужым къэгъушылагъэхэм ащ дезыгъэштӀгъабэ къахъэкӀыгъ, Адыгеим имызакъоу, тыди мыщ фӀдэ гумэкӀыгъо зӀрӀщыӀэри кыӀуагъ. Мамыекъо Казбек упчӀэ зӀфӀэшхъафыбӀкӀи зыкы-фагъэзагъ. Непэ къэралыгъом зӀрӀщы-тӀу щызӀлыашӀагъэу, псгъэу зигугъу бэрэ ашӀыр хьугъэ-шлагъэу ГИБДД-м ипашӀэ икӀалӀэ зыхӀэлэжъагъэм кышчы-гъэжъагъэу, ныбжыкӀэу чӀэщырӀ кы-зӀпачӀэхэрэм узӀрадзекӀон фаем нӀсы-жъэу кыӀӀыгъ. Зытетыр пӀон зыхъукӀэ, ГИБДД-м имысагъэ нахьыбӀм ахалӀэ-гъуагъ, упчӀэ пӀпчъ ар кышхыгъ. Полицием исатыр хэтхэр зыхӀэлэжъэрэ авариехэм япчъагъэ нахьыбӀ зӀрӀхъугъэм еплъыкӀэу фыриІэм журналистхэр кыкӀӀупчӀагъэх. ГИБДД-м ипашӀэ игуа-дзэ ащ дыригъэштагъ, псгъэм апӀу ащ фӀдэ хъукъоныгъэ зышӀыгъэр органхэм къахагъэкӀэу, адрӀхэм афӀдӀуи пшъэ-дӀкӀыжъ рагъэхъэу ары кызырӀуа-гъэр. АрӀу щытми, джӀуапым ымы-гъэрзагъэхэр къахъэкӀыгъэх. Ащ фӀдэ зыхъукӀэ къэбарыр кыӀаӀамагыгъэхъу, кыӀӀӀэхъагъэми, шъыпкӀэр къана-мыгъэсӀу журналистхэм альбытагъ, щысӀхэмкӀи ар къаушыхъагыжыгъ. ГИБДД-м иинспекторхэм анӀрылӀгъоу скоростышхо алыгъэу ныбжыкӀэхэр МыекъуапӀэ иурамхэм ащызекӀохъу зы-Іуагъэхэри къэгъушылагъэхэм къа-

ГумэкӀыгъо шъхьалӀ кызыгъэу джыри кышхыгъэщыгъэхэм ащыц цыфхэм язещӀ. Маршруткэм нӀбгыри 10 е 12 нахьыбӀ ибгъӀтӀысхъан уфимытми, 15,

хэкьыгъ. Пэщэ ИэнатIэр зылыгъхэмрэ ахэм яклалэхэмрэ зэрыс автомашинэхэр инспекторхэм кьамыгъуцуху зылуагы ахэтыгъ. Мамыекъо Казбек джэуап кьытыжьызэ, ащ фэдэ автомашинэу ауужырэ уахътэм кьагъэуцуи протокол зыфызыхагъэуцуагъэхэм якьэралыгъо номерхэм яспискэ кьеджагъ.

«Iэнэ хъураем» хэлэжъагъэхэм зэкIэмкIи ГИБДД-р бгъэмысэныр мытэрэзэу зылуагы кьахэкьыгъ. Кубанскэ кьээзкьыдзэм и Мыекъопэ отдел иатаманэу Владимир Удаловым ныбжьыкIэхэр арэуштгъэ зэрэзекIохэрэм нахьыжъхэм ямысагъэ хилъэгъуагъ, нэмыкIхэм Iапэ афэтымышIэу, шъхъадж еж кьызыпиригъэжъэнышгъ, изекIуакIэ мытэрэзэу хэлъыр зэрэжыгъэ-зыжыштым Iоф дишIэн фаеу ылуагъ. ХэкIыпIэу альэгъухэрэри бэмэ кьыраIотыкIыгъ. Гушылэм пае, чэщырэ уарамым кьышызэпчъэрэ ныбжьыкIэхэм ар афэмьдэным ычIыпIэ, полигон афэбгъэпсэу, экстремальнэ зекIуакIэм хэшIыкI фызиIэ цыфхэм Iоф адашIэнэу пшымэ тхьамыкIагъо кьыхэмькIынкIэ нахьышIунэу алытагъ. ГьогурькIоным ишапхъэхэм зэхьокIыныгъэхэр зэрафэхъухэрэр, гьогухэр нэмыкIэу зэрагъэпсэхэрэр, нэмыкI лъэныкьохэр кьыдэпIыгъэнхэш, илэсыбэ хьугъэу рулым кIэрыс водителхэри икIэрыкIэу ебгъэдэжъынхэр, фитыныгъэу ялэр зэряфэшъуашэр джыри зэ кьабгъэушы-хъатыжыныр игъоу зылуагы кьэгущылагъэхэм кьахэкьыгъ, бэми ащ дырагъэштагъ.

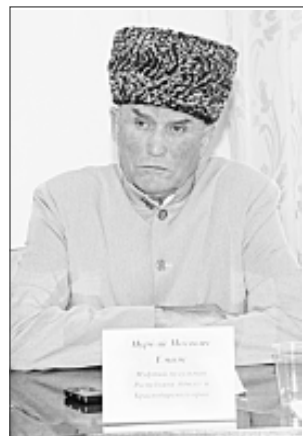
Джащ фэдэу пстэуми зэдаштгъэу кьыкIагъэгъхыгъэр зы чыпIэ уисэу мы Iофыгъохэм уатэгущыIэ закьокIэ зы-

мэ шлуагъэ кьытынэу зэрилъытэрэр ипсалъэ кьышыгыгъэщыгъ. Джащ фэдэу ныбжьыкIэу, унагъо зэдашIэмэ ашIоигъоу ЗАГС-м, мэщытым тхыльхэр кьязыкьылIэхэрэм нысэщэ автомобил зэхэтхэр зэрэзекIонхэ фаеу фэгъэхыгъэ зэдэгущыIэгъухэр адашIынхэ фаеу ылуагъ. Мыекъуапэ игъогухэм язытети игугъу ашIыгъ. Ащ фэгъэхыгъэ упчIэр «Адыгеяавтомобиль» ипашэ фагъэзагъ. Кьэлэ кIоцI гьогухэр ежхэм ялофшIэн кьыхэмьхъэху кьылуагъ, ау республикэм иавтомобильхэм альэныкьокIэ Iофэу ашIэрэм кьытегущылагъ. Водителхэм яегъэдэжэнкIи упчIэхэр щылагъэх. Общественнэ организациехэр зэкIэ зыкIэтхэгъэ Джэпсалъэу республикэм щыпсэухэрэм афакIорэми «Iэнэ хъураем» хэлажъэхэрэр зэдытегущылагъэх. Ащ зэхьокIыныгъэу, хэгъэхонэу ищыкIагъэхэр кьызыыхагъэщыхэм ыуж зэдаштагъ.

НэмыкI субъектхэм ягъэпшагъэмэ, гьогухэм атэхъухъэхэрэмкIи, ахэм ахэкIуадэхэу е шьобж ахэзыыхэрэм япчъагъэкIи Адыгеир апэрэхэм ащыщэп. Кьэралыгъом зэрэщытгъэу мы Iофыгъэр илэ, Гупчэ телевидением иканалхэм якъэтынхэм ар кьаушы хьаты. Арэу щытми, мы Iофыгъом идэгъэзыжынын удэлэжъэн зыхъукIэ укьызыпкьырыкIын фаер арарэп. НыбжьыкIэхэр бэу зэрэкIодыхэрэр ары тхьамыкIагъор. Ари мы Iофтхьабзэм кьышыыхагъэщыгъ, хэкIыпIэ зэфэшъхъафыби альэгъу, ау нахьыбэхэм кьы-зэралуагъэу, а зэпстэур щыIэныгъэм щыпхырымышымэ, Iофхэм зэхьокIыныгъэшхо афэмьхъункIэ щынагъо.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр Iэшынэ Аслъан тырихыгъэх.

ащыпсэурэ быслъымэнхэм ямуфтиеу Емыж Нурбий районхэм нахьыбэрэ ащыIэхэу, кIэлэцIыкIухэм, ныбжьыкIэхэм нахьыбэрэ ахахъэхэ-

Республикэ общественнэ организациехэмрэ дин конфессиехэмрэ Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм афакIоу кьашыгъэ ДЖЭПСАЛЪЭР

Непэ пстэуми тинэрылгъэу Урысые Федерациеми, Адыгэ Республикэми ягъогухэм тхьамыкIэгъуабэ зэратегъухъэрэр. Тиреспубликэ цыкIу игъогухэм кьащыхъурэ транспорт хьугъэ-шIагъэ пэпчъ ехьылIэгъэ кьэбарыр общественностым лъэлэсы ыкIи ащ щыпсэухэрэм гууз-лыуз кьафехьы.

Республикэм хабзэр щызыIыгъхэм, Адыгэ Республикэм и МВД ипашэхэм Iофтхьабзэхэр зэрахъэхэми, амалхэм ямылгытыгъэу Адыгеим игъогухэм кьатэхъухъэрэ тхьамыкIагъор нахь макIэ хьурэп. Ащ фэдэ транспорт хьугъэ-шIагъэхэм ахэкIуадэхэрэм, ахэфыкьухъэхэрэм ягупсэхэмрэ ялахьылхэмрэ гумэкIыгъо кьазэрафыкьокIырэм дакIоу, тиобщественности зэрэщытгъэу ахэм адэгумэкIы.

Джырэ информационнэ технологиехэу непэ щыIэхэм яшлуагъэкIэ кьэбар пстэури цыфхэм псынIкIэу альэлэсы. Кьэбар жьугъэм иамал зауIэмэ ар кьызыфагъэфедзэ, кьэбар дэйхэр, загъори амыуплэкIугъэу, мышыпкьэу щыгъ кьэбархэр альагъэлэсыхэзэ, ярейтинг кьалэты.

Тэ, республикэм иобщественнэ организациехэм, непэ мы Iофым изытет лъэшэу тегъэгумэкIы. Мафэ кьэс пIоми хьунэу тилахьылхэмрэ тигупсэхэмрэ чIэтэнэх.

Iофым изытет кьыдэтлгытгъэзэ ыкIи нахьышIум ылгъэныкьокIэ зэхьокIыныгъэхэм ташыгугъызэ, апэрэ чэзыоу нахьыжхэм зафэтэгъазэ.

Тэ хэбзэшIоу тилагъэхэр кьызэтэдгъэ-нэжыныхэ — нахьыжъхэм шъхъэкIафэ афэтшIын фае. Гьогухэм пшъэдэкIы-жынычъагъэ кьащызыхамыгъэфэнымкIэ ад-

министративнэ Iофтхьабзэхэм адакIоу, шьо шьуигушчыIи кIуачIэ илэшт. Муниципальнэ образованиехэм япашэхэм нахьыжъхэр зыхэт общественнэ советхэм яIофшIэн агъэлэшынын фае. НыбжьыкIэ горэ зыпшIокIодыкIэ, лIэужым инеушчырэ мафэ зэлгытыгъэ нэбгырэри мэкIоды.

Тянэхэу, тшыпхъухэу, тишъхъэгъусэхэу лъытэныгъэ зыфэтшIыхэрэр! Тиджырэ лъэхъан кIэлэцIыкIухэм япIун шьоры анахъэу зыпшIэ дэкIырэр. Исабыигъо кьышгъэжъагъэу кIэлэцIыкIум нэмыкIхэм лъытэныгъэ, цыхъэ афишIэу пIугъэным мэхъанэшхо иI. Тиунагъохэм цыфыгъэу, культурэу арылгыр кьызэтэдгъэнэжынын фае.

НыбжьыкIэхэм, республикэм инеушчырэ мафэ зэлгытыгъэхэм, зафэдгъазэзэ, ахэм ящыIэныгъэ имышкIагъэу щынэгъуапIэ зэрэрагъэуцорэр икьоу зэхашыкIынэу тыкьаджэ. Гьогум кьышыхъурэ тхьамыкIагъохэм ахэкIуадэхэрэм, ахэфыкьухъэхэрэм ягупсэхэмрэ ялахьылхэмрэ кьинэу ащэчирэр зыфэдизыр кьэпIон пIэкIыштгъэ.

Республикэм щыпсэухэрэр гьогухэм зэратегIуадэхэрэм тезэгъэу, зи тымышIэу тышчысы хьуштгъэ. ЗэкIэми мы Iофым тыхэмылажъэмэ, рэхъатныгъэм зыналэ тезыгъэтырэ кьэралыгъо орган закьохэм Iофтхьабзэу зэрахъэхэрэм ищыкIэгъэ кIэуххэр кьатышъуштгъэ.

Республикэм иобщественность, рулым кIэлъырытIысхъэрэ пэпчъ зафэтэгъазэ: цыфым ыпсэ нахь Iэшуйи, нахь лъапIи мы дунаим зи зэрэтемытыр хэти кьыгурылон фае. Гьогухэм атекIодагъэхэр тэ хэти кьытфигъэпсаужыштыгъэ.

Гупчэ дин организациеу «Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ ащыпсэурэ быслъымэнхэм я ДиндэлэжъапI»

Урыс Православнэ Чылысым МыекъуапэкIэ ыкIи АдыгеимкIэ и Епархия Адыгэ Республикэм иобщественнэ движению «Адыгэ Хасэр»

Урымхэм я Адыгэ республикэ общественнэ организациеу «Арго»

Пшызэ шьолгыр кьээзкьыдзэ обществэм и Мыекъопэ кьээзкь отдел «Урысые Азербайджан конгрессым» и Адыгэ регион кьутам

Адыгэ республикэ общественнэ организациеу «Къэндзал культурэ-просветительскэ обществэу «Дуслык»

Урысые общественнэ организациеу «Адыгеим щыпсэурэ ермэлхэм я Союз» и Адыгэ республикэ кьутам

Джуртхэм яобщественнэ шлушIэ организациеу «ХъэсэдТиква»

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ курдхэм яобщественнэ организациеу «Агры»

Кьээзкь культурэм ия XXI-рэ фестиваль

Яорэд щыIэныгъэм зыщелэты

Кьээзкь культурэм ия XXI-рэ шьолгыр фестиваль тыгъуасэ псэупIэу Тульскэм кьышызэлуахыгъ. Краснодар ыкIи Ставрополь крайхэм, Ростов хэкум, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Адыгеим, нэмыкIхэм яансамблэхэр фестивалым хэлажъэх.

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Нафиса Васильев фестивалым икьызылухын фэгъэхыгъэ зэхэхэм кьышыгушчылагъ. Адыгеим и Правительствэрэ культурэмкIэ и Министерствэрэ Iофтхьабзэм изэхэщэнкIэ мылгъукIэ яшлуагъэ кьызырагъагъорэр, Адыгэ Республикэм и Лшыгъхъэрэ Краснодар краим иадминистрация ипашэрэ хэушъхъафыкIыгъэ шлухъафтынхэр илэс кьэс зэрагъэнафэхэрэр, нэмыкI зэхэщэн Iофыгъохэр зэрэлагъэкIуагъэхэрэр Нафиса Васильевым кьылоагъэх.

Кьээзкь культурэм ишьолгыр фестиваль итхьаматгъу Михаил Галещэр, Пшызэ шьолгыр икьээзкьыдзэхэм якьутамэу Мыекъопэ районым щыIэм ипашэу Владимир Удаловыр, чыристан диныр зылэжыкьэрэмэ ацIкIэ тгъу Анатолий, Краснодар краим, фэшъхъафхэм кьырыкIыгъэхэ кьээзкьхэр зэхэхэм кьышыгушчылагъэх. Лъэпкь культурэм изыкьегъэлэтыжынын зэрэхэлажъэхэрэм, шэнхабзэхэм пIуныгъэ мэхъанэу ратырэм зэрэхэхэрэр, яорэдхэмкIэ якультурэ зэрагъэбайрэр кьылоагъ.

Фестивалыр кьызызэлуахым зэнэкьокьур культурэм и Унэ щаублагъ. КIэлэцIыкIу ансамблэ 15-м нахьыбэм, зыныбжэ икьугъэхэр зыхэт куп 60-м ехумэ кьээзкь ордэхэр кьалоштых. Апэрэ чыпIэхэр зыхьыштыхэр кьэшIэгъуаеу тэ-лгытэ. Мыекъуапэ кьыкIыгъэхэр «Гранпри» зыфилорэ шлухъафтынм фэбэн-штых. Къэрэщэе-Щэрджэсым, Краснодар, Мыекъопэ районым яансамблэхэри гъэшIэгъоных.

Жюрим итхьаматгъу, Урысыем искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшхоу КIыкI Хысэ тызэрэшигъэгъозагъэу, ордэ кьэзылорэ купхэм яIэпIэсэнныгъэ хэпшIыкIэу хагъахъо. Фестивалым цыфыбэ лъэплъэ.

ПсэупIэу Тульскэр илгъэси 150-рэ зэрэхъугъэм я XXI-рэ фестивалыр фэгъэхыгъэш, кьэгъэлэгъонхэр, зэлукIэгъухэр юбилеим ехъулэу зэхашагъэх. Непэ сыхъатыр 18-м фестивалыр зэфашыжыштыгъ, хагъэунафыхъырэ чыпIэхэр кьыдэзыыхыгъэмэ шлухъафтынхэр афашыштых.

САХЫДЭКЪО Нурбий.

Тыгъэнэбзый

АБРЭДЖ Сафьет Чэтыу цыкълум иорэд

Чэтыу цы-
кълум унэм кыхъи
Шъэбэ-шъа-
бэу скокI кып-
кIагъ,
СигъэгъушIуи
селушъашъэу
Шыр джэгъу-
лэм Iэ щысфэгъ.
Сэ сигуапэу
тасым изэу
Щэ гъэпщ-
тагъэ физгъэ-
хъуагъ,

Ынэ цыкълухэр
Орэд дахэр кысфилуагъ.
Ынхъэ цыкълу сIэгъу кырилъхыи,
— Мяу! — кысфилуи хэчъыагъ.
А орэдыр сыгу рыхыи
Синыхъапэ кысфилуагъ.

Пырагушху

Пырагушхор шка-
фым дэсзэ,
Е-зэ-щыгъ.

Арти ипчъэ сакъэу-сакъэу
Къы-Луи-щыгъ.
ТэкIу зиплъыхыи, дэКIояпIэм
Къе-чъэ-хыгъ.
КIэлэцIыкIоу щагум дэтым
Къыу-бы-тыгъ...
— Сыдэу непэ дэгъоу тыщы-
зэ-Лу-кIагъ!
Лэгъупкъопсым фэдэу угъэ-
кIэ-рэ-кIагъ.

КъыосIонба, пIырагушхор,
Мэфэ дахэм сы-рэ-гу-ишх!
КIэлэцIыкIухэм ямэфэКI
ГушIом хэтэу сы-кIе-фэКI!

Суатакъ

Суатакъ дэхэ дэд,
ЗигъэшIожъэу щагум дэт.
Сыджы плъыжкыри ифед:
ДэхэфэшIэу ышъхъэ тет.
Ащ ыкIэлшхуи шIэгъо дэд,

ШъуапэкIэ шъуплъ!

УблэлIэ классхэм ащеджэхэрэм ыкIи нахь Iэтахъохэм илъэс
еджэгъур кызырэшъуухыгъэмкIэ, гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъор
кызырэсыгъэмкIэ тышъуфэгъушIо. Шъуипсауныгъэ шъуфэ-
сакъ, шъупсыхъэ, шъуишIэныгъэ хэжъугъахъу, Iэдэб зыхэжъу-
гъэлъ, нахъыжъхэм — ны-тыхэм, нэжъ-лужъхэм ягущылэ
кышъухахъэу, зэхэшъухэу зежъугъас, тхылъыр зэрэныб-
джэгъушIур зыщышъумыгъэгъупш, шъуадж тхылъ зэфэшъ-
хъафхэм, журналхэм, гъэзетхэм. Шъуиадыгабзэ зэжъугъашIэ,
зыбзэ зымышIэрэр, зилъэпкъ тарихъ хэшIыкI горэ фызымылэр
цыфныкыу.

«Тыгъэнэбзый» зыцIэ нэклубгъор шъош пай, кIэлэцIыкIухэр,
блэшъумыгъэкI, шъуедж, шъукытфатхэзэ шъушIы: гъэшIэгъон
горэхэу шъушIэхэрэр, зызэрэжъугъэпсэфырэр, унагъом
Iэпылэгъу шъузэрэфэхъоу шъуанэ-шъуятэхэм шъузэраделэрэр
тэжъугъашIэ; ежъ-ежъырэу усэ е рассказ цыкIухэр зытхы-
хэрэ кышъухэтмэ, шъуисурэт, зэкIэ кышъохъылIагъэр зэ-
рыт тхъапэ игъусэу кытфэжъугъэхъ.

КIэлэцIыкIухэр! Шъош пае тхаклохэм, усаклохэм тхылъхэр
атхы, кIэлэегъаджэхэу плуныгъэ-гъэсэныгъэр сэнэхъат зыфэ-
хъугъэхэми шъуащыгъупшэрэп, сурэтышIэхэми кIэлэцIыкIу
чэфыгъор дахэу къэзыгъэлъагъохэрэр ахэтых, а пстэури са-
быигъор дэхэным, гупсэфыным кIэхъопсых. Арышъ, шъори
зыжъугъэхъупхъ, зыжъугъэчан, шъуапэкIэ шъуплъ!

Къэгъэщыгъэу гъупчъэм фэд.
Суатакъ бэрэчэт,
Чэт быным ар ахэт.
Суатакъ дэхэ дэд,
Илъэсыбэ Тхъэм кыырет.

Щытхъоу иIэри бэдэд,
Ау анахъ дахэр иорэд.
Чэум тетэу ар кысфелю,
УедэIушIтмэ тадэжъ некIю.
Ичэт быни гушIом хэт,
Кыдежъыу иорэд.
Сиатакъ дэхэ дэд,
Къясэгъэхъы исурэт.

Сэ симышъ

Сэ симышъ дэгъу,
Лъэшэу шIу сэлъэгъу.
Сэ симышъ шъабэ.
Иджэдыгу къэтабэ.
Гъожъы цыкIу симышъэ:
Тыгъэм фэдэу дышъэ.
МакIо, мащэ, макIэ, малъэ...
Шъугу рыхъыгъа сиджэгъуалъэ?
Сэ симышъэ Iанэм тес,
Адрэ мышъэр мэзым хэс!

ЧЭТЭО Сусан

Зыщымыгъэгъупш

Утэхъагъэмэ лъагъом, сишъау,
УерэI ашъоу тиуащыгъо,
Кыпферэпс тыгъэр зыщыгъом,
УигъашIэ хэрэмыт зэщыгъом.
Утефэмэ, къэтэдэжъыжъ —
Ямыгъэлъэгъу угумахъу,
Лъэс лъагъуи, гъэпкIэгъэ гъогушхуи,
Мэз апчъи, губгъо хъоушхуи
ЗащымыгъэкIохъу, сыолъэIу.
Тхъэшхоми джащIэ селъэIу.
Зыщымыгъэгъупш уицагушъэ,
Мыщ ренэу уанэ кыщыомэж.

Дамир икIас мамырыр

Мэфэ реным Дамир чэф
Къэхъугъ непэ фэдэ мафэм.
Хъугъэ ыныбжэ илъэсибл,
КъыфэкIуагъэх чыли, хъабли.
ШIухъафтынхэр кыфахъыгъэх,
Ахэр кIалэм ыгу рыхъыгъэх.
Ынэ кIыхъэу мары танкыр,
Теплъэу иIэр фэд ащ танджым.
Мыдрэр мары пистолет —
Къэзыхъыгъэр ар Болэт.
ШIуцIэу, цIыоу автомат
Къыщэфыгъэ Азэмат.
Ау Дамир икIас мамырыр,
ЫмышIыхъэу бырысыр
Пистолети, автомати,
Ыугъойи рилъхъагъ матэм.
— Тидунай орэмамыр! —
ЕIо лъэшэу ти Дамир.
— Синэнэжъы, нани орэчэфых,
Хэтрэ цыфыи ом чIэфэнба?!

МакIо сабыир

Iанэр ыIыгъэу ны ныбжъыкIэм
Исабий ыгъашIоу кыырещIы.
Лъэкъо цыкIум лъэшэу фсакъыпэу,
МакIо сабыир лIыжъ кэп-схъыпэу.
Iанэр атIуишIмэ, мэцIэо-плIао,
Унэм ит пстэуми ар «ялгъэпкIао».
Тэфэм, слэгъузэ ар къэтэдэжъыжъы,
Игъогу мы-
псынIэ лъа-
къор дегъэ-
жъы.

Ылгъэгъу-
рэм зэкIэмэ
ащэгъушIукIы,
ЗыщэIэ-
кIэкIрэм ща-
гум кыдэкIы,
БэцIэу ыIы-
гъым шыоу
ешэсы.

Хъэблэ ура-
мым ыцыпэ
нэсы

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

ДАРИНЭ ИОРЭД МАКЪ

Мыекъопэ гурыт еджапIэу N 11-м ия
4-рэ класс къэзыухыгъэ БжъэшIо Даринэ
орэдыр икIасэу къэтэджы. Пшъэшъэжъыер
кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм чIэсыгъ орэдхэр
кIиIуIэхэу, кыIохэу зэхъум. Илъэси 6-м
итыгъ орэд къэIуакIэм зыщыфагъэсэхэрэ
студиеу «Радуга» зыфилорэм кIоныр зы-
регъажъэм, ащ илэшъхэтетэу Елена Щер-
бак ыгъэсэрэ кIэлэцIыкIухэм Дарини ахэ-
уцуагъ.

Даринэ исабынгъэ емылгытыгъэу гу-
кIогъуи, гулгыты хэлгых. ИкIасэх псэушъ-
хъэхэр, ахэм лъэшэу афэгумэкIы. Хъэ,
чэтыу зыфэлпощтхэу къэсыми, къэщы-
ми гъогухэм атырилъагъохэрэм лъэшэу
ыгу ягъу, псаумэ артисткэ цIэрыIо хъу-
нышъ, джашыгъум псэушъхъэ гъорыкIо-
хэр зыщыагъышIтхэри ыкIи нэжъ-лужъхэу
лахылышъыщ зымылэжъхэм апае унэшхо
зэтэгъэпсыхъагъи аригъэшIын гухэлъ иI.

БжъэшIо Даринэ джырэкIэ еджэкIо
цыкIу, урыс литературэр, орэдыр, хэ-

ушъхъафыкIыгъэу зэригъэшIэрэ инджы-
лызыбзэр лъэшэу ыгу рехых. Ау анахъ
ыгу хэзыгъахъорэр икIэсэ орэдхэр сце-
нэм кыпщиIохэ зыхъукIэ ары.

ДаринэкIэ 2009-рэ илъэсыр лъапIэ:
орэдыIо цыкIур зэнэкъокъу-фестиваль зэ-
фэшъафшIымэ мы илъэсым ахэлэжъагъ,
ыцIэ ащыхагъэунэфыкIыгъ. ОрэдыIо сту-
диеу «Радугэ» иорэдыIоу БжъэшIо Дари-
нэ республикэ фестивалэу «Адыгеим
ижъогъожъыехэр» зыфилорэм идипло-
мант хъугъэ; Дунэе зэнэкъокъоу «Звезд-
ная юность планеты» ихэушъхъафыкIы-
гъэ шIухъафтын кыфагъэшъошагъ, ду-
нэе зэнэкъокъу-фестивалэу «Золотой
кубок — 2009» зыфилу Дагъэмыс шы-
кIуагъэм я II-рэ степень зилэ Дипло-
мыр кышыратыгъ.

БэмышIэу Даринэ цыкIум «Си Ады-
гей», «Сиреспублик» зыфилорэ орэдхэр
щигъэжъынчыгъэх КIэрэщэ Тембот имэ-
фэКI инэу къэблагъэрэм ипэгъокI зэха-

ОрэдыIо цыкIоу
БжъэшIо Даринэ.

хъэу тхакIом имузей шызэхашъэгъагъэм.
Лъэпэмэфэ-гъогумафэ утэхъ, Даринэ,
уигухэлэ IэшIухэр кыбдэхъунхэу пфэтэлэ.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Адыгэ Республикэм и УплъэкIу-лътэкIо палатэ 2011-рэ ильэсым Iоф зэришIагъэм ыкIи уплъэкIун Iофыгъохэм къагъэлыгъуагъэхэм яхьылIэгъэ

(КъызыкIэлъыкIорэр жъоныгъуакIэм и 30-м къыдэкIыгъэ номерым ит).

ИИЛЪЭС ОТЧЕТ

2. Учетым хагъэхэрэ ищыкIэгъэ документхэр шымылэхуэ, командировкэм епхыгъэ хъарджхэм сомэ мин 1,5-рэ апэуагъэхьагъ. А зекIуакIэм Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 162-рэ статьярэ Федеральнэ законэу «Бухгалтер учетым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэклогум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 9-рэ статья ия 2-рэ пунктрэ еукъох.

XV. УплъэкIу Iофыгъоу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ Республикэ программэу «Сэкъатныгъэ зилэхуэ Адыгэ Республикэм шыпсэхуэрэм социальнэ IэпыIэгъу ятыгъэныр» зыфиIорэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылькыу афатIупщыгъэр шIуагъэ кытэу ыкIи зытелъытагъэм пэIуагъахъзэ зэрагъэфедагъэр уплъэкIугъэныр» зыфиIорэм къыгъэлыгъуагъэхэр

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2007-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 5-м номерэу 612-ГС зытетэу ышIыгъэ унашъомкIэ бухъсыгъэ Программэр зэрагъэцэкIэжыгъэм изэхэфын мырзущтэу къыгъэлыгъуагъ;

1. Программэм ыгъэнэфэрэ Iофыгъохэр агъэцэкIэжыгъэхъзэ пчъэгъэ гъэнафагъэхэм алъыIэсыгъэн фаеу программэм къыдилъытэгъыгъэп. Ащ къыхэкIэу, ащ ыгъэнэфэрэ Iофыгъохэм ягъэцэкIэжыгъэн кIэху гухэлъ гъэнэфагъэхэр, джащ фэдэу экономическэ шIуагъэу кытын фаехэр зыгъэнэфэрэ пчъагъэхэр илэхэп. Ары Программэм гъэцэкIэжыгъэн шIуагъэу кытыгъэм зэхэууфыкIыгъэ уасэ фэшшын умылъэкIыштэу къэзышIыгъэр.

2. Программэм къыдилъытэрэ Iофыгъо 16-р 2008 — 2010-рэ ильэсхэм гъэцэкIэжыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ сомэ миллиони 9-рэ мин 778-рэ гъэцэкIэкIун 7 афатIупщынэу ыгъэнафэщытыгъ. Адыгэ Республикэм зифэшшошэ финанс ильэсым телъытэгъэ иреспубликэ бюджет ехьылIэгъэ Законхэм зэрагъэнафэщытыгъэмкIэ, зэкIэмкIи ассигнованиехэр сомэ миллиони 3-рэ мин 576-рэ е Программэм пэIуагъэхьан фаеу агъэнэфэгъагъэм ипроцент 36,5-рэ хъуштыгъэ. Iофыгъо 11 гъэцэкIэжыгъэным кассэмкIэ пхырыкIэ ахъщэу пэIуагъэхьагъэр сомэ миллиони 3-рэ мин 280,5-рэ е бюджет ассигнованиехэм я процент 91,7-рэ ыкIи зэкIэмкIи пэIуагъэхьащт мылькыу Программэм ыгъэнафэщытыгъэм ипроцент 33,5-рэ.

3. Программэм Iоф ышIэу зиублагъэм къыщегъэжъагъэу Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет и Законхэм къыдалъытэгъыгъэп Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмкIэ ыкIи наукэмкIэ и Министерствэ, ХэгъэгукIоцI IофхэмкIэ Адыгэ Республикэм шылэ Министерствэм общественнэ щынэгъончъагъэмкIэ имилицие,

Адыгэ Республикэм псэолъэшIыымкIэ, транспортымкIэ ыкIи гъогу хьызмэтымкIэ и Министерствэ алъагъэлэсын фэе сомэ мин 980-м е Программэм игъэцэкIэжыгъэн ищыкIэгъэ ахъщэм ипроценти 10 яхьылIэгъэ ассигнованиехэр. Ащ къыхэкIэу, Программэм иIофыгъуи 4 мылькыу апэуагъэхьагъэп ыкIи агъэцэкIэжыгъэхэп.

4. Адыгэ Республикэм псауныгъэр кэзухумэгъэнымкIэ и Министерствэ Программэр зэригъэцэкIэжыгъэм иуплъэкIун кызырэгъэлыгъуагъэмкIэ, Программэм ыгъэнэфэрэ Iофыгъохэм республикэ бюджетым къыкIыгъэу сомэ 1 миллионрэ мин 437,8-рэ е апэуагъэхьан фаеу Программэм ыгъэнафэщытыгъэм ипроцент 25,2-рэ ыкIи бюджетым ыгъэнафэщытыгъэм ипроцент 95,9-рэ апэуагъэхьагъ. Программэм ыгъэнэфэщытыгъэ IофыгъуитIум щыщэу зы Iофыгъо ахъщэр пэIухьагъ.

5. Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ Программэр зэригъэцэкIэжыгъэм ехьылIэгъэ уплъэкIуным кызырэгъэлыгъуагъэмкIэ, IофыгъуитIу мылькыу пэIуагъэхьагъэнэу ыкIи гъэцэкIэжыгъэныу Программэм ыгъэнафэщытыгъ. АгъэцэкIэжыгъэхэм сомэ мин 375,4-рэ е Программэм ыгъэнафэщытыгъэм ипроцент 41,7-рэ пэIуагъэхьагъ.

6. Адыгэ Республикэм физическэ культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет Программэм ыгъэнэфэрэ Iофыгъохэр зэригъэцэкIэжыгъэхэм иуплъэкIун кызырегъэлыгъуагъэмкIэ, Программэм иIофыгъуитIу сомэ мин 282,2-рэ е Программэм ыгъэнафэщытыгъэм ипроцент 53,8-рэ пэIуагъэхьагъ. Зэнэкъокъухэм ахэлэжэщтхэр къешэкIыгъэнхэм фэшI транспорт уасэу сомэ мини 3-р Комитетым водителым банкым счетэу щырилэм ригъэхьагъ. А зекIуакIэм Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 236-рэ статья ыгъэнэфэрэ шапхъэхэр еукъох. Программэм игъэцэкIэжыгъэн фэшI Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ ахъщэу афатIупщыгъэр зэрагъэфедагъэм ехьылIэгъэ аванс отчетхэр иплъэм амытыхуэ къыхэкIыгъ.

7. Программэм ыгъэнэфэрэ Iофыгъуих гъэцэкIэжыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэхэмкIэ и Министерствэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ сомэ 1 миллионрэ мини 185,1-рэ е Программэм ыгъэнэфэрэ мылькыу ипроцент 93,5-рэ афатIупщытыгъ.

8. Адыгэ Республикэм и Президент 2000-рэ ильэсым шэклогум и 27-м номерэу 167-рэ зытетэу къыдигъэкIыгъэ Указу «Япсауныгъэ изытет ыпкъ къыкIэу амал икыу зымылэхэм Адыгэ Республикэм ицIэрыIо премиехэр зэратыштхэр ухъсыгъэнхэр» зыфиIорэм и Положение ия 3-рэ пункт аукъозэ, Адыгэ Республикэм и Пре-

зидент зифэшшошэ и Указ къыдэмыкIыгъэу ауплъэкIугъэ палъэм кыыхиубытэу ипсауныгъэ изытет ыпкъ къыкIэу амал икыу зымылэхэм сомэ мин 34,5-рэ хъурэ премие аратыгъ. Сэкъатныгъэ зилэхэм я Международнэ Мафэ ехъулэу сэкъатныгъэ зилэхэм зэтыгъо материальнэ IэпыIэгъу ятыгъэным пылъ шIыкIэ ухъсыгъэ щымылэу сомэ мин 47,5-рэ аратыгъ.

9. Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ мылькыу гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ Программэу «Адыгэ Республикэм сэкъатныгъэ зилэхуэ шыпсэхуэрэм социальнэ IэпыIэгъу ятыгъэныр» зыфиIоу 2008 — 2010-рэ ильэсхэм ателъытагъэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI афатIупщыгъэ мылькыу зытелъытагъэхэм апэIуагъэхьагъэу ыкIи шIуагъэ кымытэу агъэфедагъэу къыхагъэщыгъэп.

XVI. УплъэкIу Iофыгъоу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ Республикэ Программэу «Кубанскэ дзэ къэзэкъ обществэм и Мыекъопэ къэзэкъ отдел идзэ обществэхуэ Адыгэ Республикэм шызэхэщагъэхэм къэралыгъо IэпыIэгъу ятыгъэныр» зыфиIоу 2010 — 2012-рэ ильэсхэм ателъытагъэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ мылькыу афатIупщыгъэр зытелъытагъэхэм апэIуагъэхьагъэу ыкIи шIуагъэ кырагъэтыгъэ зэрагъэфедагъэр уплъэкIугъэныр» зыфиIорэм къыгъэлыгъуагъэхэр

Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ Республикэ программэу «Кубанскэ дзэ къэзэкъ обществэм и Мыекъопэ отдел икызэкъ обществэхэм къэралыгъо IэпыIэгъу ятыгъэныр» зыфиIорэу 2010 — 2012-рэ ильэсхэм ателъытагъэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ мылькыу афатIупщыгъэр Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет кызэкIэгъэкIожыгъэн шIыкIэм пымылэу Кубанскэ дзэ къэзэкъ обществэм и Мыекъопэ отдел фитIупщыгъ. Программэм ыгъэнэфэщытыгъэ Iофыгъуитфри агъэцэкIэжыгъэх, ар мылькыу пэIуагъэхьагъэм (сомэ 1 миллионрэ мини 195-рэ) 100 ыкIи Программэм и Паспорт ыгъэнафэрэм ипроценти 100 мэхъу.

УплъэкIунхэм шэпхъэукуыныгъэхэр ащагъэунэфыгъэхэп.

ЫпшэкIэ къыщыIуагъэхэм ямызакъоу, УплъэкIу-лътэкIо палатэм нэмыкI IофшIэныхэри ыгъэцэкIагъэх. Ахэм ащыщых зэхэщэн-методическэ, эксперт-аналитическэ, информационнэ Iофыгъохуэ Палатэм зэрихьагъэхэр.

Палатэм итхьаматэу МЭХЪОШ Рэщыл

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

«Социальнэ фэIо-фашIэхэмкIэ учреждениехэм яIофышIэ анахь дэгъур» зыфиIорэ республикэ зэнэкъокъоу социальнэ IофышIэм и Мафэ ихэгъэунэфыкIын тегъэпсыхьагъэу зэхашэрэм ехьылIагъ

ЦIыфхэм социальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ яIофыгъохэр зэрэзэшIуахыхэрэм общественностым ыналэ атырегъэдзгъэным, социальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн фэгъэзэгъэ учреждениехэм ащылажъэхэрэм яIэпэлэсэныгъэ хэгъэхьогъэным апае **унашъо сэшIы:**

1. «Социальнэ фэIо-фашIэхэмкIэ учреждениехэм яIофышIэ анахь дэгъур» зыфиIорэ республикэ зэнэкъокъоу социальнэ IофышIэм и Мафэ ихэгъэунэфыкIын тегъэпсыхьагъэр зэхэщэгъэнэу.

2. Мы къыкIэлъыкIохэрэр ухъсыгъэнхуэ:

2.1. «Социальнэ фэIо-фашIэхэмкIэ учреждениехэм яIофышIэ анахь дэгъур» зыфиIорэ республикэ зэнэкъокъоу социальнэ IофышIэм и Мафэ ихэгъэунэфыкIын тегъэпсыхьагъэу зэхашэрэм ехьылIэгъэ положениер;

2.2. «Социальнэ фэIо-фашIэхэмкIэ учреждениехэм яIофышIэ анахь дэгъур» зыфиIорэ республикэ зэнэкъокъоу социальнэ IофышIэм и Мафэ ихэгъэунэфыкIын

тегъэпсыхьагъэу зэхашэрэмкIэ комитетым хэтыштхэр;

3. Ф. М. ПатIэкIом — социальнэ фэIо-фашIэхэм язэшIохынкIэ учреждениехэм афэгъэзэгъэ отделим ипашэ «Социальнэ фэIо-фашIэхэмкIэ учреждениехэм яIофышIэ анахь дэгъур» зыфиIорэ республикэ зэнэкъокъоу социальнэ IофышIэм и Мафэ ихэгъэунэфыкIын тегъэпсыхьагъэу зэхашэщтым икIон лышплъэнэу.

4. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ къепхыгъэ учреждениехэм ядиректорхэр «Социальнэ фэIо-фашIэхэмкIэ учреждениехэм яIофышIэ анахь дэгъур» зыфиIорэ республикэ зэнэкъокъоу социальнэ IофышIэм и Мафэ ихэгъэунэфыкIын тегъэпсыхьагъэу зэхашэрэм иапэрэ чэзыу фэгъэзэгъэнхуэ.

5. Къэбар-правовой отделим ипашэу О. В. Долголенкэм:

— Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэ-

хъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт мы унашъор кыригъэхьанэу, джащ фэдэу гъэзетхуэ «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» ыкIи мазэм зэ къыдэкIырэ сборникхуэ «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэуагъэхэр» зыфиIохэрэм къахаригъэутынэу;

— Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм шылэм Урысые Федерацием и субъектхэм яшэпхъэ правовой актхэм ярегистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор IэкIыгъэхьанэу.

6. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

7. Министрэм иапэрэ гуадзэу А. Т. Осмэныр унашъом игъэцэкIэн зэрэкIорэм лышплъэнэу фэгъэзэгъэнэу.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА
къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 27-рэ, 2012-рэ ильэс
N 71

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу «ЦIыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ объектхэр терроризмэм щыухъумэгъэнхэр» зыфиIоу 2011 — 2013-рэ ильэсхэм ателъытагъэм зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм ехьылIагъ»

Адыгэ Республикэм и Законэу 2011-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 28-м аштагъэу N 56-р зытетэу «2012-рэ ильэсымкIэ ыкIи 2013-рэ, 2014-рэ ильэсхэм ячэзыу палъэкIэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехьылIагъ» зыфиIорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ ильэсым шышъхъэлум и 14-м ышIыгъэ унашъоу N 145-р зытетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэхэр кызырэрэхыхьхэрэ, зэраухъсыхэрэ ыкIи зарагъэцэкIэрэ шIыкIэм ехьылIагъ» зыфиIорэм адиштэу **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ ильэсым бэ-дзоогум и 13-м ышIыгъэ унашъоу N 210-р зытетым

игуадзэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу «ЦIыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ объектхэр терроризмэм щыухъумэгъэнхэр» зыфиIоу 2011 — 2013-рэ ильэсхэм ателъытагъэм мы унашъом игуадзэ диштэу зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхуэ.

2. Къэбар-правовой отделим ипашэу О. В. Долголенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт ригъэхьанэу ыкIи гъэзетхуэ «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкIырэ сборникхуэ «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэуагъэхэр» зыфиIорэм ктащыхъуыгъэным ыналэ тыригъэтынэу;

— Урысые Федерацием и субъектхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэ IэкIыгъэхьанэу.

3. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
жъоныгъуакIэм и 12, 2012-рэ ильэс
N 82

ПАУЭРЛИФТИНГЫР. ДУНАИМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Батырхэм ядышъэ медалитф

Атлетикэ онтэгум хэхээрэ спорт лъэпкъэу пауэр-лифтингмкIэ дунаим изэнэкъокъу Украинэм икъалэу Луцкэ щыкIуагъ. Адыгэ Республикэм ибатырхэу Шъхьэлэхъо Къэплъанрэ ПкIыхъэкIэ Аслъанбекрэ дышъэ медали 5 кыдаыхыгъ. Аферым, спортым илIыхъужъхэр!

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым Къ. Шъхьэлахъомрэ А. ПкIыхъакIэмрэ шеджэх. Штангыр бгъэгум телэтыкIыгъэнымкIэ Шъхьэлэхъо Къэплъанэ зэнэкъокъуитIумэ ахэлажы, дышъэ медалитIу кыфагъэшъошагъ. Ащ илахылхэр Гъобэкъуае щыщых. ПкIыхъэкIэ Аслъанбек пауэр-лифтингм хэхээрэ зэнэкъо-

кыуишмэ апэрэ чIыплэхэр къащыхыгъэх. Спортсмен анахъ дэгъоу зэлукIэгъухэм къащыхахыгъ. Батырыр Джамбэчые шаплугъ. Педагогикэ шIэныгъэхэмкIэ докторэу, тренерэу Виталий Свечкаревым кытиIуагъ тиспортсменхэр дунэе зэнэкъокъум хэлэжъэнхэм фэшI Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым иректорэу Блэгъожъ

Хьазрэт, нэмыкIхэри IэпыIэгъу мэ тафэгущIо, Адыгэ Республикэм ыцIэ спортышхом бэрэ щагъэIунэу тафэлъаIо.

КIЭЛЭЕДЖАКIОМЭ ЯЗЭИУКIЭГЪУХЭР

Япсауныгъэ агъэпытэ

КIэлэеджакIохэм азыфагу «Президентскэ зэнэкъокъухэр» зыфилорэр тиреспубликэ мээзэ заулэм кыкIоцI щыкIуагъэх. КIэлэх зэлукIэгъухэр тыгъуасэ Мыекъуапэ щызэхашагъэх.

Атлетикэ псынIэмкIэ, баскетболымкIэ, волейболымкIэ, нэмыкIэхэмкIэ КIэлэеджакIохэр зэнэкъокъугъэх. Адыгэ-къалэ кыкIыгъэхэ Бэшкэкъо Аминэт, Шъхьашэкъо Эльмирэ, ШъхьакIэ Саидэ, Светлана Кузнецовам, Хьабэхъу Джэнэт, Пэнэшъу Джэнэт зэнэкъокъухэр ашIогъэшIэгъоныгъэх, япсауныгъэ агъэпытэ. ЯкIэлэгъаджэу Уарпэкъо Хьызыр япашъу зэлукIэгъухэм ахэлэжъагъэх. Сурэтым итхэр: Адыгэ-къалэ икIэлэеджакIохэр.

ФУТБОЛ. ЯТIОНЭРЭ КУПЫР

Я 12-рэ чIыплэр тэркIэ хъущта?

«Таганрог» Таганрог — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 1:1.

ЖъоныгъуакIэм и 31-м Таганрог щызэдешIагъэх.

Зезышагъэхэр: А. Комаров — Волгоград, Д. Степаницев, А. Линкин — Iури Воронеж.

Къэлапчъэм Iэгъуаор дэзидзагъэхэр: Тихон Зеленский — 28, «Таганрог», Хьабилэ Алим — 87, «Зэкъошныгъ».

2011 — 2012-рэ илээс ешIэгъур ятIонэрэ купым щаухыгъ. «Зэкъошныгъэм» очко 41-рэ ригъэкъугъ, я 12-рэ чIыплэр кыдихыгъ. «Ротор» Волгоград очко 79-рэ иIэу апэрэ чIыплэр ыхыгъ, апэрэ купым щешIэнэу фитыныгъэ иIэ хъугъэ.

Купым зэрэщешIагъэхэр: «Дагдизель» — «Ротор» — 0:0, «ФАЮР» — «Биолог» — 2:2, «Кавказтрансгаз» — «Ангушт» — 2:0, «Славянский» — «Олимпия» — 2:0, «Астрахань» — «Динамо» — 3:1, «Торпедо» — «Алания-Д» — 3:0, «Энергия» — «Мэщыкъу» — 0:1.

2011 — 2012-рэ илээс ешIэгъур зэрэкIуагъэм, «Зэкъошныгъэм» иIофыгъомэ афэгъэхыгъэ тхыгъэхэр тигъэзет кыиутыштых.

Нэкубгъор зыгъэхъазыргъэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.

КIЭЛЭЦИКIУ ФУТБОЛЫР

Тинеушрэ мафэхэм тагъэгугъэ

Урысые Федерацием футболымкIэ изэнэкъокъоу «Шъо Iэгъуау» зыфилорэм тиреспубликэ икIэлэцыкIухэмрэ ныбжыкIэхэмрэ хэлажъэх. Тыгъуасэ КIэлэх зэлукIэгъур Мыекъуапэ щыкIуагъ.

1999 — 2000-рэ илээсхэм кэхъугъэ КIэлэхэр зыхэтхэу Мыекъопэ ыкIи Тэхъутэмыкъое районхэм якомандэхэр тыгъуасэ стадионэу «Юностым» щызэдешIагъэх. Мыекъопэ районым щыщхэр 1:0-у текIуагъэх. Тэхъутэмыкъое футболистхэри дэгъоу ешIагъэх. Къэлэпчъэпкъым Iэгъуаор тырагъафэуи кыхэкIыгъ. Тэхъутэмыкъуаехэр ятIонэрэ хъугъэх, кощхъаблэхэр яшэнэрэх.

1997 — 1998-рэ илээсхэм кэхъугъэмэ язэнэкъокъу къалэу Мыекъуапэ ифутболистхэр щытекIуагъэх. Теуцожь районыр ятIонэрэ, кощхъаблэхэр яшэнэрэ хъугъэх. 2001 — 2002-рэ илээсхэм кэхъугъэхэм язэлукIэгъухэм Кошхъэблэ районыр ащытекIуагъ, Теуцожь

районыр ятIонэрэ, тэхъутэмыкъуаехэр яшэнэрэ хъугъэх.

АР-м физкультурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет хагъэунэфыкIырэ чIыплэхэр кыдэ-зыхыгъэмэ кубокхэр, шытху тхыльхэр, футбол Iэгъуаохэр, спорт шъуашэхэр шIухъафтын афишIыгъэх.

Зэнэкъокъум исудья шъхьаIэу Пэнэшъу Мыхъамодэ кызырэтиIуагъэу, зэлукIэгъухэр гъэшIэгъонэу кIуагъэх, апэрэ чIыплэхэр кыдэ-зыхыгъэхэр Урысыем и Къыблэ шъолъыр изэлукIэгъумэ ахэлэжъэщтых.

Сурэтыр Мыекъопэ ыкIи Тэхъутэмыкъое районхэм якомандэхэм язэлукIэгъу кыицытырахыгъ.

Зэхэзышагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэп-къэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор
шъхьаIэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зыхъэшIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьаIэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжъ зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокэтын-хэмкIэ ыкIи зэлъы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэлоры-
шIапл, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-
тыхэрэм мышгъып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ кызыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кIыжъ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажъэхэ-
рэмрэ яеплъыкIэ
зэтемыфэн ылъэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм кыт-
фагъэхьырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкIи къэ-
зытхыгъэхэм
алэкIэдгъэхъа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
3541

Индексхэр
52161
52162

Зак. 1312

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00